

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ne bo nič!

Upanje, da se skliče kranjski deželni zbor še meseca septembra na kratko zasedanje, da reši vsaj najnujše gospodarske zadeve, je splavalo po vodi. Deželnozborskega zasedanja ne bo, ker ga nočeta dr. Šusteršič in njegov zaščitnik, ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič.

Kakor znano, je bila vlada pripravljena, sklicati dež. zbor, ako prevzame deželni odbor jamstvo, da bodo razprave mirne in stvarne. Vsled tega se je dež. odbor obrnil do vseh treh deželnozborskih klubov in jih vprašal, če hočejo dopustiti mirne in stvarne razprave. Klub narodno-naprednih poslancev se je seveda ugodno izrekel, takisto tudi klub veleposestnikov, drugače pa se je izrekel dr. Šusteršič. Ta je pisal dež. odboru, da pripusti samo razpravo o uravnavi Mirne, sicer pa da ne sme priti nobena druga zadeva na vrsto.

Umevno je, da ta odgovor dr. Šusteršiča ni zadovoljil dež. odbora. Vsled tega je g. pl. Detela ne kot član klerikalnega kluba nego kot deželni glavar pisal dr. Šusteršiču pismo, v katerem ga je vprašal:

1. Pod kakimi pogoji bi bil pripravljen, dopustiti redno in stvarno razpravljanje deželnega zbora in

2. zakaj ni vprašal kluba klerikalnih poslancev v tem tako važnem vprašanju.

Odgovor dr. Šusteršičev na to glavarjevo pismo je klasičen. Šusteršič je odgovoril »glavarju, ki predseduje po večini liberalnemu dež. odboru,« da je naivno misliti, da bi klerikalna stranka dopustila redno zborovanje deželnega zbora. Ko potem dež. glavarja malo ošteje, da se mu je upal pisati tako pismo, pa pravi, da je denkrat za vselej odklanja vsako

vsiljevanje deželnega odbora v avtonomijo klerikalnega kluba.

Ta »avtonomija« klerikalnega kluba — to je nekaj izbornega! Deželni odborniki so se na glas smejali tej Šusteršičevi izjavi, ker ni prišlo nobenemu na misel, se vtikati v »avtonomijo« klerikalnega kluba. Ta avtonomija obstoji menda v tem, da sme Šusteršič v imenu kluba odločati kakor hoče, ne da bi klub kaj vprašal.

Dejstvo je, da dr. Šusteršič v svojem odgovoru ni povedal, zakaj o tako važni zadevi, kakor je sklicanje deželnega zbora, sploh ni vprašal drugih poslancev svoje stranke.

Če ugaja članom klerikalnega kluba tako zaničljivo bagateliziranje, če puste, da dr. Šusteršič z njimi tako pometa, kakor kak ošaben župnik s svojimi ključarji, je to njihova stvar. Vsekako pa je značilno, da je dr. Šusteršič rajše javno blamiral ves klub in razžalil vse njegove člane, kakor pa da bi bil klub vprašal za njegovo mnenje glede sklicanja deželnega zbora. Ako bi imel Šusteršič v klubu zanesljivo večino, ako bi mogel računati na to, da pritrdi klub njegovemu mnenju, potem bi gotovo ne izpostavil vseh klubovih članov javnemu zasmehu s tem, da jih on najvažnejši zadevi niti vprašal ni za njih mnenje. Bržčas je vedel, da klubova večina tudi glede obstrukcije ni njegovih nazorov, kakor ni bila njegovih nazorov, ko se je šlo za izvolitev deželnega odbornika iz kurije kmetijskih poslancev in zato je rajše dopustil, da so postali klerikalni poslanci smešne in brezpomembne marionete, kakor da bi se bil izpostavil nevarnosti, da v klubu samem učaka poraz.

Z ozirom na izjavo dr. Šusteršiča je deželni odbor sklenil, predložiti vladi vso korespondenco v zadevi sklicanja deželnega zbora in dodati izjave, da deželni odbor od vlade zahtevanega jamstva za mirno in

stvarno delovanje dež. zbora ne more prevzeti.

S to izjavo je šel deželni predsednik baron Hein na Dunaj. Umevno je samo ob sebi, da se v takih razmerah deželni zbor ne skliče, da pričakovane zasedanje ne bo in da ostanejo nerešene tudi najnujnejše gospodarske zadeve, ne le uravnava Mirne, nego tudi vse druge. Volilci naj se za to zahvalijo dr. Šusteršiču, zlasti pa škofu Jegliču, kajti Šusteršič more svoje burke uganjati le, ker ga podpira škof.

Imenovanja pri sodniji.

S Štajerskega, 19. sept.

Z velikim veseljem in zanimanjem čitali smo uvodni članek v cenj. Vašem listu od 16. t. m., v kojem napadate popolnoma opravičeno postopanje grofa Gleispacha pri oddajanju služeb v slovenskem delu Graške nadsodnije.

Popraviti se ima pa ime Konrad Duhatsch, čigar imenovanje ne bi bilo ravno tako škandalozno — saj je v imeniku od 1. januarja 1902 v vrsti 23. — v ime dr. Ferdinand Duhatsch, v imeniku pod št. 72!

Ta g. bil je pred kratkim v Celju v pisarni znanega Nemca dr. Kowatschitscha koncipient, prestopil je v justično službo pri upeljavi novega civilnega reda in je takoj dobil mesto pristava v Mariboru, kakor si je bil sam želel. Takoj, ko je bilo mesto državnega pravnika namestnika v Mariboru izpraznjeno, govorilo se je v uradniških krogih, da se poteguje dr. Duhatsch za to mesto, in da isto nihče drugi ne dobi kakor on.

Tako se za mesto nihče drugi ni posebno potegoval, posebno pa še radi tega, ker uradne in izvenuradne razmere pri sodišču v Mariboru, kjer je skoraj izključljiva nemška kolonija, za Slovence ne morejo ravno biti prijetne.

Pri pregledu imenika najdem med predniki dra. Duhatscha, ne glede na starejše Slovence, koji razumno za »nemško«

mesto Maribor niso mogli priti v poštev veliko število nemških starejših pristavov, kateri službujejo že dalje časa na deželi in so večji našega jezika najmanj boljše ko dr. Duhatsch, imajo od 7 do 12 službenih let, imenovani komaj peto leto službuje, a vsem tem se je najbrž namignilo, da je njihova konkurenca za ljubljenco dra. Alberta Röscha, sekcijskega svetnika pri justičnem ministrstvu tako nenevarna, da so si najbrž kolke za kompetenco prihranili. Prišlo je torej tako, da je bil edini resni kompetent — ker s kompetentov Slovenci šteti ne moremo, v svojem petem službenem letu pomaknjen v VIII. činovni red.

Ker sem ravno omenil sekcijskega svetnika Röscha, me sili, da se še bavim z drugimi, koje je grof Gleispach ob času svojega vladanja v justičnem ministrstvu od graškega deželnega sodišča privlekel seboj na Dunaj, kateri sedaj še v njegovem zmislu delujejo in imenujejo.

Pred okroglo desetimi leti bil je grof Gleispach še povižen predsednik graškega deželnega sodišča, civilni oddelek; personalni referent bil je takrat neki svetnik Scherübel in takozvani presidialist, Gleispachova desna roka, takrat svetniški sekretar dr. A. Rösche. — Ta dva gospoda sta že davno v justičnem ministrstvu, eden kot dvorni, drugi kot sekcijski svetnik in njihovo delo bo najbrž to, kar grof Gleispach želi, tudi pri sedanjem ministrstvu doseči.

Imenovani dr. Rösche bil je osebni prijatelj nekaterih Nemcev iz Spodnjega Štajerja in se prav dobro spominjam, da sem jih videl s sedanjim novim drž. pravd. namest. mariborskim v prijateljski zvezi.

Da je sodnijsko osebje na Spodnjem štajerskem matematično natanko tako sestavljeno, da pri nobenem sodišču niso kot konceptne moči nastavljeni sami Slovenci, to mora biti edino le zasluga gospoda dra. Rösche, ker je tale o vsakem kompetentu natanko informiran.

Kar se tiče imenovanja dra. Tschecha za Ljubljano, isto ni ravno tako v nebovpijoče, kakor mariborski slučaj, kompe-

LISTEK.

Iz dnevnika kaplana.

Kaplansko življenje je prav prijetno in oni zbadljivi refren znane pesmi: »... kaplan pa mora bit' sam« — v istini ni tako žalosten. Vse je pač odvisno od tega, ali so »ovčice pridne«. Navadno imajo farani kaplana rajši nego župnika, če je le količkaj ljubezniv. Teh par let, ko mora prakticirati, preide urno in potem ima lahko — svoje gospodarstvo. Seveda se naključni včasih, da je župnik previsok gospod, kuharica — peklenščak, farani prekunštni in malo nosijo za maše, in takrat hodi »gospodek« čmerno po svetu in se čisto nič ni čuditi onemu kaplanu, ki se je pri svojem premeščanju na drugo faro hudoval, da ne nese seboj drugega »okroglega« kakor klobuk na svoji glavi.

Tako sem izkusil marsikaj veselega v svojih mladih letih. Ker nisem pisal dnevnika, naj vtaknem nekaj svojih spominov v podlistek vsem žalostnim in potrtem v razvedrilo. Da vsega ne pomešam, naj razvrstim vse po določenem redu, in sicer predvsem po — zakramentih.

Sv. krst je potreben, ali včasih tudi nepotreben zakrament, kadar, recimo, pošlje svojega otroka h krstu kak »Marijin otrok«. Ob novem letu, ko se na znanja z lece število za- in nezakonskih novorojencev, se navadno pripomni kaka pikra radi teh zadnjih. Nekje na Koroškem pa se je nekoč naključilo, da je bilo neko leto več ne- kakor zakonskega naraščaja in to je toli ogorčilo tamošnjega župnika pri novoletni pridigi, da je razleco z netajeno nevoljo ropotal: »Sram Vas bodi, zakonski možje, da se daste prekositi od teh smrkvancev.«

Največ težav sem imel v začetku, in sicer ravno z ženskimi novorojenci. »Kako naj bo detetu ime?« — Načka! — Kaj pa je to? Kaka svetnica? Morda celo slovenska? Tega ni vedela botra, ni vedel cerkovnik. »Mi jo pač tako doma kličemo, saj jih je še več po fari.« Šele župnik mi je sporočil, da je to — Kunigunda. Lepa metamorfoza!

Po krstu se vedno pije, cerkovnik in kaplan sta včasih tudi povabljeni. Botre neso seboj križmec, t. j. belo ruto, ki se položi na otroka konec krstnih obredov v znamenje, da ni nič »vražjega« več na njem. Nekoč sem obhajal botrinjo s prav prijazno mlado botrico. Kako je hodila na

dom, ne vem, a drugi dan so mi šolarji prinesli križmec s krstno svečo, ki ga je baje »mehka« botra izgubila potoma. A to ni nič hudega, včasih so botre izgubile celo otroka.

Zakrament sv. pokore je najtežavnejše duhovniško opravilo, ako se vestno izpolnjuje. Zlasti pri ženskah bi moral biti včasih angelj izpovednik. Tako naporno je tudi izpovedovanje šolskih otrok. Otroci se včasih kar spovedujejo: krivo sem prisegal itd. Ena mi je rekla: »Preklela sem svojo tovarišico.«

»Kako si jo pa preklela?«

»Rekla sem ji: Ti krotka!« —

Mene samega pa je izpoved rešila svoje dni precejšnje sitnosti. Imeli smo v župnišču na hrani, da nam ni pri mizi tako pusto, tudi učiteljico, ki mi je razodela nekoč v župnikovi odsotnosti iz golega prijateljstva, da se hoče župnik naslednji dan peljati k dekanu v bližnji trg. Neki »pobožni duši« nisem bil baje povsem všeč, pritožila se je župniku in ta je hotel vse kar na toplem nesti na »višjo inštanco«. »Ta bo lepa!« sem si mislil; vendar takš »posilivnetica« celo z »blagohotnim stričkom« župnikom vred me ne sme ugnati! In ko je zvečer sedel župnik, kakor navadno, v izpovednici ter

končno odpravil vse trške kandidatnje nebeškega kraljestva, sem jo prikrevsal tudi k izpovednici ter župniku ondi razodel več kot je izvedel od moje zaščitnice. »Tako,« sem si mislil po izpovedi, »tu imaš, striček, zdaj pa le pojdi tožit, če si upaš... In drugi dan, ko sem vprašal pri mizi župnika, ali se popelje popoldne k dekanu, me je pogledal nekam zlovoljno ter dejal, da nima ondi ničesar opraviti. Mežiknil sem pomenljivo učiteljici ter si mislil: »Že prav. Izpovedna molčečnost je včasih vendarle pametna uvedba.« —

Sv. krst je najpotrebnejši, sv. obhajilo najsvetejši, sv. zakon pa baje »najluštnější« zakrament. A ne vselej! Nekoč je šolarček dejal katehetu na vprašanje, koliko je zakramentov, da jih je le šest. »Kako to?« — »Oča doma pravijo, da sta zakrament sv. zakona in sv. pokore glih.«

Dolgo sem se veselil na prvo poroko. Upal sem, da bo prvi par mlad, lep in pošten. A nesreča nesreč! Prvi par, ki sem ga imel poročiti, je bil: On Italijan, ona Štajerka — skupno doto sta imela troje nezakončičev. Da se popravi »pohujšanje« v fari, se mu je obljubila brezplačna poroka in dokumenti so se tudi

tent ima vsaj 10 službenih let, zanimivo je pa sigurno to, da sta se gotovo dva izvrstno kvalificirana soka kompetenta, oba precej starejša in dosedaj na jako neugodnih mestih službujoča, popolnoma prezirala, najbrž ker sta Slovenca. Jasno je, da se imenovanja ne bi bila tako vršila, ako bi zboroval državni zbor, ker se višji gospodje vendar nekako boje interpelacij, sedaj se je pač zgodilo, popraviti se ne da; za prihodnost so naši poslanci naprošeni, naj z vso pozornostjo pazijo na vsako izpraznjeno mesto ter višjo gospodo tako nadlegujejo kakor nemški poslanci za ljudi svojega kalibra. ○

V Ljubljani, 20. septembra.

Koalicijsko ministrstvo.

»Neue Freie Presse« je sprožila misel, da se ustanovi češko-nemško koalicijsko ministrstvo. »Národní Listy« so ta predlog odklonili. »Mi znamo ceniti sodelovanje pri državni moči in upravi, a ta moč bi morala biti dejanska, ne pa navidezna in namišljena. Dr. Kaizl ni bil pristajač koalicije, nego njen nasprotnik, ker je bil prepričan, da se morajo češkonemška jezikovna vprašanja rešiti, sicer je Čehom in Nemcem nemogoče delovati v skupnem kabinetu. Koalicijsko ministrstvo sprave ne dožene, nego se mora dognati že poprej. Koerber naj torej najprej zadovolji češke jezikovne zahteve, potem bo lahko govoriti s Čehi dalje.

Nagodbena pogajanja.

Prihodnji teden se bodo 6. t. m. prikinjena nagodbena pogajanja radi avtonomnega carinskega tarifa nadaljevala na Dunaju. Ker so difference med stališčema vlad še vedno velike, ne bo nihče presečen, ako se tudi nove konference ne zaključijo s posebnim vspehom. Število prepornih točk se bajé manjša in poročevalci so dosedanje sklepe sestavili v skupno poročilo. Težave niso nepremagljive, sicer bi vladi pogajanj ne nadaljevali. Obupati torej še ni. Gotovo se približevanje nadaljuje, dasi mnogo prepočasno. Ogrsko vladu ovirajo razni vplivni faktorji, da se ne more zjediniti z avstrijsko. Na deželni konferenci v Debrečinu so ogrske trgovinske zbornice kratko sklenile, da se jim zdi ločitev od Avstrije in samostojno gospodarstvo Ogrske za glavni pogoj gospodarskega blagostanja na Ogrskem. Széll ima torej težko stališče.

Politika Čehov.

Minister dr. Rezek se je vrnil na Dunaj iz Prage, kjer se je informiral o načrtih Mladočehov. Imel je pogovor z dr. Pacákom, načelnikom češkega kluba, z načelnikom češkega izvrševalnega odbora, dr. Skardo, z dr. Heroldom in Anyžem. Čehi so sklenili takoj spočetka razprave v avstrijsko-ogrski nagodbi začeti z obstrukcijo, ako se njihovim jezikovnim zahtevam ne ugoti. Vsekakor se bodo pred sestankom državnega zbora vršile pri Koerberju konference s Čehi in Nemci. Dan še ni znan in tudi zastopniki obeh narodov še niso imenovani. V kratkem

dobili z Laškega za »bog-lonaj«! In ravno pri tem paru naj bi nadomeščal Boga? Ne in ne! Naprosil sem rajši starejšega tovariša, naj me v tem slučaju nadomestuje. A Italijan v nedeljo popoldne k poroki sploh ni prišel, ker — ni mogel priti: se »ga« je preveč napil.

Drugo nedeljo popoldne ob petih pa je prišel vendar s »harmonično« godbo italijanski ženin. Med gugajočimi se svati se je gugal sam najbolj in njegov rdeči, zaripljeni obraz je razodeval, da je močno »trd«. Strogi kaplan ga je začel oštevati, zakaj ga zadnjo nedeljo ni bilo in zakaj je danes že zopet natrikan, ali nevstrašeni Italijan se je odrezal: »Če nočete — pa pustite! Meni je tako še ljubše! In kaplan ga je moral še prositi, naj ostane.

Po poroki, ko je bil Italijan že v zanjki, je dejal kaplan nevesti: »Pa bi vendar ti skrbela, da bi se za poroko ne bil napil!« — »Veste, gospod,« je dejala razsodna nevesta, »ko bi bil čisto trezen, bi ga ne spravila nikdar sem. Morala sem mu pustiti, da se malo napije korajže.« —

Našel se je kmalu čeden parček, ki sem ga zvezal s pravim veseljem. In od tistega časa sem jih že mnogo vklenal v zakonski jarem. Nekemu fantu, ki si je izbral posebno hudo besedljivko, pa sem po poroki v previdnosti dejal: »Zapomni

se vrši seja mladočehskega izvrševalnega odbora v Pragi. Poljaki in njih listi so proti obstrukciji Čehov. »Dziennik Polski« piše: »Zdi se, da imajo Čehi zopet veselje, nastopiti pot katastrof. Mogoče je, da so Čehi gospodarsko tako močni, da se katastrofe ne bojé. Ker pa prebivamo vsi pod eno streho, bi morala Čehe odvržati obzirnost na druge. Poljaki, Malorusi, Slovenci, Rumuni in Italijani nimajo moči, da bi prenesli katastrofo. Vsem je centralni parlament potreben in vsi ga morajo tudi braniti, celo proti Čehom. Ne prestando tožijo Čehi, da se pravice parlamenta teptajo; naj zato pomagajo, da se državne razmere uredé, naj opusté orožje, ki se zdi drugim nedovoljeno, in solidarna desnica se ustanovi iznova. Toda mladočehska obstrukcija bržčas ne donese nameravega cilja, zlasti ker so druge češke stranke proti njej. Vlada vidi, da volilci obstrukcije ne odobravajo več ter da je prišel čas, apelirati na volilce in odstraniti sedanje izvoljence. Nove volitve povzročijo, da se izgubi pol leta, da se ponoví negotovi položaj in provizorij. Ali hočejo biti mladočehski voditelji za to odgovorni? Obstrukcija je opravičljiva kvečjemu v skrajnosti kot posleden obupen korak, kot elementaren izraz vsega naroda. V lastnem taborju pobijano sredstvo, glede čegar umestnosti se prepirajo že naprej, pa nima obstrukcija nikake vrednosti ter ne doseže namena«. Poljaki so torej najodločnejše proti nameravani obstrukciji Mladočehov, ker se bojé razpusta parlamenta, novih volitev in provizorija.

Najnovejše politične vesti.

Mladočehski izvršilni komité bo imel te dni važno sejo v Pragi, pri kateri se bo natančno razgovarjalo o političnem položaju in o bodoči češki taktiki. — Nova kavalerijska divizija, t. j. šesta se ustanovi na Ogrskem ter dobi isto flmilt. grof Moric Attems. — Pri Kossuthovi 100 letnici so se primerile v provincijalnih mestih tudi demonstracije proti Nemcem, posebno v Temešvaru, kjer je zaprt urednik vsenemškega lista »Deutsches Tagblatt«. — Burski generali pridejo v Berlin šele 5. oktobra. Najbrže pridejo od tam tudi na Dunaj. — Francoska zbornica je sklicana že na dan 14. oktobra, ker hoče ministrski predsednik predložiti še ostrejši zakon gledé kongregacijskih šol. — Nova vojna? Kolumbija hoče napovedati vojno Nikaragui, ker je predsednik zadnje republike podpiral Kolumbijske vstaše. — Odstop nemškega poslanika na dunajskem dvoru kneza Eulenburga se naslanja na prazne kombinacije. — Belgijska kraljica Henrieta je umrla sinoči. — Srbska ministrska kriza? Zopet se govori o krizi, ki grozi zaradi posojila pri pariški banki. — Kitajski nemiri v pokrajini Šengčufu so potlačeni. Štirinajst kolovodov so obesili. — Marquis ob Salisbury je precej nevarno bolan v Švici.

si, da se imenujem . . . da kdaj ne poročéš: »Vrag me je poročil!«

Nekdaj sem imel poročiti lep par. On je bil vdovec, ona — no, rajši ne rečem ničesar. Prišli so najpoprej k zapisu, da plačajo dva goldinarja takse, kajti o tem ženinu sem bil uverjen, da mi po poroki ostane takso dolžan na veke. Ženin mi pokaže goldinar, za drugi mi pa obljubi, da prinese steklenico dobre slivovke, ki jo je pred kratkim sam in izvrstno skuhal. Na, ta je pa lepa, ženo si je hotel pridobiti za steklenico slivovke! Pa mu je izpodletelo!

V začetku je sicer mlademu kapelančku nekam tesno pri srcu, kadar poroča zale Nežke, brhke Micike, mične Lenčke in kakor se že imenuje vsa ta vrsta »slovenskih deklet«, a tekom časa spozna človek do najzadnjega kotička to »nezasledno« žensko dušo, k čemur ima dovolj priljubljenosti — ter postane končno docela apatičen do vsega »božanstva« ženskega spola. Ženstvo mu je naposled le nepotreben »Luxusartikel«, lošč, ter se oprime kakor najstrupenejši cinik Ovidijevega izreka: »Zaljubiti se je toliko kakor pri zdravi pameti noreti.«

... Kaplan pa mora bit' sam!

II. slovenska umetniška razstava.

S tiho, resno, a tem lepšo slovesnostjo se je otvorila danes opoludne II. slovenska umetniška razstava v »Narodnem Domu.«

L. 1899 se je po inicijativnosti tukajšnjih pisateljev ustanovilo slovensko umetniško društvo, čegar glavni namen je organizacija naših slikarjev, kiparjev in arhitektov. Sad te organizacije je bila že l. 1900 I. slovenska umetniška razstava v »Mestnem domu.«

Dotlej so bili naši umetniki brez središča; posamezno so razstajljali poedina svoja dela v trgovskih izložbah in o številu in znanju slovenskih slikarjev, kiparjev i. dr. ni imelo naše občinstvo nikakega jasnega pojma. Umetniško društvo pa je zjediniло skoraj vse naše umetnike pod skupno streho. Društvo ima sredstva, prirejati večje razstave v primernih prostorih ter podajati narodu s tem lepo sliko o napredovanju in o višini razvoja slovenske upodabljalne umetnosti. Na teh razstavah vidi narod, da ima vzlic skrajne neugodnosti razmeram dovolj lastnih umetnikov, ki so sposobni za vsa dela, ki so jih še do nedavno izvrševali za naše cerkve in salone, za naša javna poslopja le tuje. Nečastno in samomorilno bi bilo za naš narod, ako bi še poslej podpiral tuje umetnike, svoje domače slikarje in kiparje pa prepuščal svoji nemili usodi.

I. slovenska umetniška razstava je predstavila narodu presenetljivo veliko število domačih slikarjev, slikaric in kiparjev. Zato pa je bilo zanimanje za razstavo izdatno ter moralni in gnotni vspeh nepričakovano zadovoljiv. Gotovo ni bilo na I. razstavi vse dovršeno. Vsak začetek je težak, in dovršeni mojstri kista in dleta se ne rodé na nobeni zvezdi. Ali začetek je bil storjen, podlaga dana. Slovenci so se uverili, da imajo med svojimi mladimi slikarji in kiparji mnogo odličnih talentov in marljivih delavcev na torišču umetnosti.

Danes je priredilo na tihem, brez hrupa in šuma delujoče društvo že II. umetniško razstavo. Priznati je treba, da je toliko dela in vspeha za kratko dobo 3 let naravnost velikansko! Umetniško društvo postaja važen in resen faktor v razvoju naše kulture, faktor ki zasluži najširšega zanimanja in podpore vseh javnih činiteljev in privatnih mecenov!

Radi boljše, gorenje luči in lažjega lepšega arrangementa si je društvo izbralo za svojo II. razstavo veliko dvorano »Narodnega doma.« V opremljenje dvorane so se dali napraviti moderni stebriči, slike pa so razobesene po naborih zagrinjal. Cvetlično in rastlinsko okrasitev je izvršil z znano okusnostjo g. mestni vrtnar V. Heinie, draperije pa je dal društvu na razpolago narodni tovarnar s pohištvom, g. Iv. Naglas. Razstavo so prav elegantno priredili g. g. Jakopič, Grohar, Mis, Strnen in Žmitek.

Ob 12. so se zbrali v dvorani zastopniki tukajšnjih civilnih in vojaških oblastev, narodnih društev, uredništev in več dam.

Otvoril je razstavo društveni podpredsednik, g. dr. Milutin Zarnik nekako takole:

Častiti mi gostje! Težak, ki se v potu svojega obraza trudi in peha, da si sproti pribori najpotrebnejšega za obstanek samega sebe in svojih, nima časa, da bi se zanimal za vprašanja, ki leže onkraj vprašanja za vsakdanji kruh. Se celo ob praznikih sedi z otožno-resnim obrazom na svojem pragu in je zadovoljen, da sme malo odpohiti si, ker dobro ve, da se zarana vnovič prične vtrudljiva življenska borba.

Tak težak, gospoda moja, je bil in je tudi deloma še danes naš narod. Pretrpko se mu je bilo od prvih dni preporeda boriti za svoje malce narodnega obstanka; vse sile in vsi talenti so bili vpreženi, če so hoteli za narod kaj storiti, nehote v jarem političnega in gospodarskega dela, pač dostikrat zoper voljo in nadarjenost posameznika.

Narod pa, ki je prisiljen z vsemi možmi stati le v boju, igra pred ostalimi narodi samo vlogo priznane vojskujoče se stranke.

Če pa hoče kak rod, da ga Evropa prizna za narod med svojimi narodi, tedaj, gospoda jasna, legitimirati se mora dotični rod kot tak. Pokazati mora, da ima višje težnje, kot so one do golega obstanka, — pokazati mora svojo kulturo!

Pijonirji slovenski so tekom desetletij pripravili marsikako ledino, da vsklije na njej cvet in sad človeške omike. In res! Na raznih poljih znanstva, v umetnosti glasbe, dramatike, pesništva — povsod nam radostno poganjajo mlade, sveže bilke. Ravno tako pa naposled tudi prostrana poljana upodabljalnih umetnosti ni mogla ostati večno prazna. Pač so že od nekaj Slovence imeli posamezne umetnike slikarje, tudi kiparje, — a ti so korakali med vrstami rojakov kakor tuji po Jeruzalemu.

Danes pa, gospoda častita, praznujete Vi z nami vred velik praznik, danes se z nami vred morete radovati ne nad umotvori posameznika, ampak nad čilim, sočnatim brstjem domače upodabljalne umetnosti!

Pred dvema leti so naše umetniki prvič nastopili kot sklenjen faktor ter presenetili slovenski svet s svojim znanjem. Marsikdo je pač zmajal z glavo, češ, to je poskus, ki bo kot meteor jedenkrat zablestel — in se nič več pojavil.

Danes stojite, častite gostje, sredi druge slovenske umetniške razstave! Dokaz, da skeptiki niso imeli prav. Priznavam, da niso za-

stopani vsi naši umetniki; res je, zlasti naši arhitekti, ki vživajo tudi v tujini že lepo ime, niso razstajali — toda vkljub temu naši boste pri ogledovanju umotvorov, da je vsopodabljalno umetništvo pri nas danes sklenjen stan, bistven organ na narodnem telesu, — in videli boste, da v tej dvorani ne prevladuje dobra volja umetnikov, ampak pozitivno umetniško znanje.

Domoroden madjarski pregovor pravi, da je Madjarov tako malo, da bi pravzaprav morali še celo očetomorce pomiloščati.

Če velja to o Madjarih, koliko bolj velja to še o nas! Pri takem malem narodu seveda sloj umetnikov ne more biti tako množestven kot pri velikih narodih. Kar pa nam primanjkuje na številu, to, lahko rečemo, že danes deloma nadomeščamo s kakovostjo.

Nam ni sojeno, da bi si pred Evropo stekli kdaj kaj ugleda z vnanjo močjo ali s silo svojega kapitala. A zmagali bodemo vendarle, kakor je zmagala mala Norvegija in v boju ponižana Danska, zmagali bodemo kulturno! In za tiste, ki morda obupujejo nad prihodnostjo Slovenstva, lahko pokažemo s prstom na današnjo razstavo kot del naše razvijajoče se kulture, ter jim zakličemo: »In hoc signo vinces!«

Končno je pozdravil še posamič najodličnejše goste ter proglasil razstavo za otvorenjo, povabivši vdeležnike, naj si ogledajo izložene umetnine, katerih je 150, ki pa se še izpopolnjuje, ko dospó nekatera zakasnela dela.

Naposled je še omeniti, da je naslikal razstavní plakat na pročelni steni »Narod. doma« v modernem slogu g. akad. slikar Ivan Grohar.

Razstava je odprta vsak dan od 9. dopoldne do 6. zvečer.

Afera Wallburg pred sodiščem.

Razprava proti Maksu Staudingerju je trajala včeraj ves dan in se še danes nadaljuje.

Ko se je včeraj začela tajna obravnava, je zagovornik dr. Rosenfeld predlagal, naj se razprava preloži. Utemeljeval je to v dolgem govoru. Povdarjal je, da je Staudinger iz poročne matice iztrgani list falsificiral v dobri veri, da je bil namreč prepričan, da so Wallburgi zakonski otroci nadvojvoda Ernesta. Tega ne more nihče bolje potrditi, kakor Klotilda pl. Simics, hči nadvojvode Ernesta, kateri je Staudinger služil kot orodje. Klotilda pl. Simics ni nikdar dvomila, da je zakonska hči nadvojvode Ernesta in naravno je, da je postal tega mnenja tudi Staudinger. Prav zato pa ni brez pomena za ta proces, če je bil nadvojvoda Ernest res poročen z Lauro Skublitz ali ne, Klotilda Simics je prva oseba v tem procesu, ta proces se suče okrog tega, če je zakonska ali nezakonska hči nadvojvode Ernesta; ona hrepeni po tem, da bi mogla govoriti pred sodiščem. In ravno ta glavna oseba ni povabljená na to razpravo. Govornik je zahteval, da naj se zasliši Klotilda pl. Simics in da naj se zasliši odvetnik dr. Handler na Dunaju o tem, da je policijski komisar v Ljubljani, Robida, napram Staudingerju in Wallburgu opetovano izjavil, da sta bila nadvojvoda Ernest in Laura Skublitz pravilno poročena in da je bilo dvornemu maršalskemu uradu doposlano poročilo o tej poroki. Dr. Handler bo tudi potrdil, da je g. Robida to pismo izjavil. Ta priča je važna, kajti če je uradna oseba, kakor je g. Robida vpričo obtoženca ustno in potem tudi pismeno potrdil, da sta bila nadvojvoda in Laura Skublitz poročena, potem je pač gotovo, da je Staudinger ravnal v dobri veri. Gosp. Robida sicer sedaj vse to prereka, a prav da se njegove sedanje trditve ovržejo, naj se zasliši dr. Handler.

Zasliši naj se nadalje tudi knezoškof ljubljanski dr. Jeglič, ki je bil že tekom preiskave zaslišan, in sicer naj izpove, da je gospe Klotildi pl. Simics opetovano potrdil, da sta bila nadvojvoda Ernest in njena mati pravilno poročena, da je opetovano posredoval za otroke nadvojvode Ernesta in da je tudi pisal nadvojvodinji Valeriji, katera mupa ni dala odgovora.

Nadalje je zahteval zagovornik, da se zasliši svak Klotilde pl. Simics, fml. vitez Tomičič, dunajska odvetnika dr. Reich in dr. Böhm, gostilničar Vogel in dvorni svetnik Gianela. Zahteval je pa zagovornik preložitve razprave tudi radi tega, ker ni imel dovolj časa, da bi bil ta proces tako natančno prestudiral, kakor bi bilo treba. Staudinger je bil 2. novembra 1901 zaprt. Šele koncem maja letošnjega leta je bila preiskava, o tej na sebi malenkostni stvari končana. Po zakonu ima državno pravdnštvo dolžnost, da tekom osmih dni po končani preiskavi stavi svoje predloge in po § 27. kaz. pravd. reda ima sodnja dolžnost, strogo paziti, da se ta predpis izvršuje. Obtožnica pa je datirana z dne 24. avg. Mesto postavnih osem dni je bil ta

Dalje v prilogi.

akt tri mesece pri državnem pravdniku, Staudinger pa je moral trpeti v ječi. Ako je sodišče tak rok dovolilo državnemu pravdniku, potem zahteva zagovornik, da se tudi njemu ne krati enaka pravica. Sicer je v sklepu svetniške zbornice rečeno, da material, ki pride na razpravo, ni preveč obsežen, a tisti material, ki ne pride na razpravo, je štirikrat obsežnejši in zagovornik si od drž. pravdnika ne da predpisati, kaj je važno in kaj ni važno. Če se zagovorniku ne da prilika, pregledati ves material, bo Staudinger lahko rekel: v mojem procesu se je mnogo prikrilo.

Sodni dvor je sklenil, da iz razloga, ker zagovornik ni imel dovolj časa za študiranje akt, razprave ne preloži. Glede drugih razlogov, ki jih je navedel zagovornik za preložitve razprave, sklepal bo sodni dvor koncem dokaznega postopanja.

Začelo se je nato zasliševanje obtoženega Maksa Staudingerja. Ta je izjavil, da ni kriv, pripoznal pa, da je napravil ponarejen poročni list. Razložil je obširno, kako je prišel v zvezo z Wallburg, kako so iskali dokazil, da je bil nadvojvoda Ernest z materjo Wallburgovo pravilno poročen. Pri tem iskanju so prišli v Ljubljano, kjer je potem Staudinger napravil poročni list, a ne da bi se s tem ponarejenim poročnim listom dokazalo, da sta Ernest Wallburg in njegova sestra Klotilda pl. Simics zakonska otroka nadvojvode Ernesta, nego da bi se s tem dokumentom prisililo dvorne kroge, da pridejo s pravim pristnim dokumentom na dan.

Zatoženec in njegov zagovornik sta pri tem zasliševanju povdarjala, da cesar ne ve nič o spletkah proti Wallburgom in zatoženec je trdil, da je cesar že davno odredil, da naj se neke svote izplačajo Wallburgom, kar se ni zgodilo.

Zasliševanje Staudingerja je trajalo do pozno popoldne in šele zvečer se je začelo z zasliševanjem priča.

Zaslišan je bil kot priča stolni dekan in kanonik g. Andrej Zamejic. Igral je prežalostno ulogo, kajti zagovornik mu je šel tako do živega, da Zamejic ni vedel ne naprej ne nazaj in je moral celo molčati na namigavanja o vrednosti duhovniške prispege. Kakor je znano že iz obtožnice, je kanonik Zamejic izdal Wallburgu pismo izjavo, v kateri je pod svojo duhovniško prispego potrdil, da mu je njegov brat, umrli vojaški kurat Josip Zamejic sam povedal, da je poročil nadvojvodo Ernesta z Lauro Skublitz. To pismo, pod duhovniško prispego storjeno izjavo je dal kanonik Zamejic legalizirati pri c. kr. notarju dr. Voku, v sodni preiskavi pa je vse preklical in rekel, da je pod duhovniško prispego neresnico izjavil, da mu njegov brat ni ničesar povedal, da se je dal pregovoriti in da je, zapeljan po fotografskem posnetku falsificiranega poročnega lista, izdal iz usmiljenja pod duhovniško prispego neresnico izjavo. To je ponovil tudi včeraj.

Poleg kanonika Zamejica je bilo včeraj zvečer zaslišanih še več drugih prič, tako vojaški kurat g. Ivanetič, pri katerem sta se Wallburg in Staudinger večkrat oglašila ter sta pregledovala vojaško krstno in poročno matico ter gostilničar v »Švicariji«, g. Novak.

Danes dopoldne se je nadaljevalo in dokončalo zasliševanje prič. Zlasti živahno je bilo zasliševanje mestnega policijskega komisarja g. Ivana Robide, kateri se sled ugovora zagovornika dr. Rosenfelda ni zaprisegel. Zasliševanje g. Robide je trajalo 1½ ure.

Po končanem zaslišanju so se prežitali raznovrstni spisi, izpovedbe tekem preiskave zaslišanih prič, izpovedbe Klotilde pl. Simics, pisma nadvojvode Ernesta itd. Zaslišana sta bila tudi izvedenca gg. prof. Franke in prof. Vesel, ki sta izjavila, da je poročni list falsificiran, a z gotovostjo ne moreta reči, da je to storil obtoženec.

Popoldne bodeta govorila državni pravdnik in zagovornik.

Ivan Vrhovec †.

Po večletni, težki bolezni je umrl včeraj popoldne odlični slovenski rodoljub in znanstvenik, gosp. profesor Ivan Vrhovec.

Pokoju, ki je dosegel starost 50 let, je bil rodom Ljubljčan, in je gojil za svoje rodno mesto prav posebne simpatije. Ko je služboval v Novem mestu, želel in hrepenel je vedno, da pride v Ljubljano in tudi kot zgodovinar je posvečeval Ljubljani največ pozornosti. Sam je večkrat rekel, da ga ni večjega veselja zanj, kakor je bavljenje z zgodovino Ljubljane.

Gimnazijo je pokojnik dovršil v Ljubljani, vseučilišče pa na Dunaju. Služboval je kot profesor zgodovine v Novem mestu,

kjer mu je mila usoda dala družico, ki je v težkih letih njegove bolezni skrbela zanj in mu stregla z upravnim brezprimerno požrtvovalnostjo in ljubeznijo, pred nekaj leti pa je prišel v Ljubljano, kjer ga je sedaj zalotila smrt.

Vrhovec je bil izobren učitelj. Znal si je pridobiti največjo ljubezen dijakov in znal je v dijakih obuditi zanimanje za zgodovino, posebno pa domačo zgodovino. In — kar štejejo pokojniku v posebno zaslugo — je to, da so bila njegova predavanja navdana narodnega duha in da je v sreih mladine razvnel ogenj narodne in domovinske ljubezni.

Do zadnjega časa, ko ga je bolezen že tako podrla, da se ni mogel ganiti, je ves svoj prosti čas posvečeval znanstvenemu delovanju. Spisal je dolgo vrsto znanstvenih razprav, za katere je z izvenredno marljivostjo sam nabral iz arhivov vse gradivo. Zlasti so znane njegove knjige »Germani in Slovani«, »Ljubljanski meščani v minulih stoletjih« in »Zgodovina novega mesta«. Spisal je pa še celo vrsto temeljitih razprav, ki so izšle v publikacijah »Slovenske Matic« in »Ljubljanskega Zvona«. Vrhovec je znal pisati tako zanimivo, da so vsi radi čitali njegove razprave.

Smrt je za Vrhovca bila rešiteljica od dolgega trpljenja. Umril je, ko se je komaj povrnil iz toplice na Hrvaškem. Narod je z njim izgubil sina, ki mu je bil vdan z vso ljubeznijo, ki je živel zanj in zanj delal neumorno, naša stranka je izgubila z njim zvestega in vnetega prišaša. Bodi blagemu pokojniku, ki je bil tolikim izmed nas ljub prijatelj, časten spomin!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. septembra.

— **Osebnost.** Deželni predsednik baron Hein se je danes jutraj vrnil z Dunaja. — C. kr. okrajni glavar v Lipnici Anton Underrain pl. Meysing je premeščen v Ptuj; vodstvo okrajnega glavarstva v Ljutomeru se je poverilo namestniškemu tajniku Hermanu vitezu pl. Rainerju.

— **Blagoslov črne obstrukcije.** Deželna vlada je povprašala pri deželnem odboru, koliko denarja hoče za leto 1903 privoliti za brezobrestna posojila vinogradnikom, ki napravljajo nove vinograde na mesto potrti uši uničenih. Deželni odbor je odgovoril, da bi deželnemu zboru nasvetoval 30.000 K, da se pa boji, da iz cele stvari nič ne bode, ker je Šusteršičeva obstrukcija onemogočila vsako delovanje v deželnem zboru. Vinogradniki naj bodo torej pripravljeni, da se v letu 1903 omenjena posojila ne bodo izplačala, kar imajo zahtevati zgolj prismojeni obstrukciji prismojenega dr. Šusteršiča. To je važno posebno za Vipavce, kateri imajo sedaj, ko se je za Dolensko že obilo dalo, prvo pravico do teh posojil. Rajko Perhavec in Ivan Lavrenčič z Vrhpolja naj tedaj svoje kronice lepo v škrinji obdržita; če bode obstrukcija kaj časa trajala, jih bodeta še krvavo potrebovala! Vse kaže, da postane dr. Šusteršič prava toča za vipavske vinograde, a vendar debeli vipavski dekan Erjavec kar nori od samega veselja, če sme podplate livati katoliškemu advokatu iz Ovijačeve hiše! Dober tek!

— **Blagoslov črne obstrukcije.** Deželna vlada je stopila pred deželni odbor z zahtevo, da naj se leta v imenu dežele izreče, da bode tudi dežela, kakor bo to storila država, podaljšala rok za vrnitev brezobrestnih posojil, s katerimi so vinogradniki obnovili opustošene svoje vinograde. Deželni odbor pa je moral odgovoriti, da tega roka ni za dan podaljšati ne more, ker radi Šusteršičeve obstrukcije nima potrebnega privoljenja deželnega zbora. Obstrukcija je torej vinogradnikom prinesla sad, da jim deželni odbor od omenjenih posojil niti plačilnega roka podaljšati ne more. Še manj pa smejo vinogradniki misliti na to, da bi se jim kaj odpisalo? Taki so nasledki dr. Žlindrovičeve obstrukcije. To gre za kožo posebno onim belokranjskim vinogradnikom, ki so zadnjič pri treh farah zvestobo prisegli dr. Šusteršiču. So pač čudni možje, da ne rečemo kaj hujšega, ti belokranjski vinogradniki. Dr. Šusteršič je za nje trtna uš, oni mu pa prisegajo zvestobo, mesto da bi ga s svojimi opankami pošteno obrcali!

— **Blagoslov črne obstrukcije.** Občina Brezovica gradila je nov

most čez Savo pri Bregu. Upala je na zdatno podporo od strani dežele. Sedaj je most dogotovljen, a plačan še ni. Župan in konjski mešetar Kržišnik se je obrnil s ponižno prošnjo do deželnega odbora, da naj mu pomaga iz zadrege ter mu izplača zdatno podporo. Deželni odbor je odgovoril, da ne more ničesar izplačati, ker radi Šusteršičeve obstrukcije nima privoljenja deželnega zbora. Vzlic temu pa se bode župan in konjski mešetar Kržišnik tudi v bodoče ponižno plazil okrog Šusteršičevega trebuha!

— **Blagoslov črne obstrukcije.** Deželna vlada je zahtevala podpore od strani deželnega odbora v namen, da bi se že letos izdelali načrti, po katerih bo vravnati Kamniško Bistrico okrog Domžal in Jarš. Deželni odbor je odgovoril, da ne more ničesar izplačati, ker radi Šusteršičeve obstrukcije ni potrebnega privoljenja deželnega zbora. Tako se bode ta uravnava zavlekla. Vzlic temu pa bode domžalski Strupi pri vsaki priliki tulil: Živio dr. Šusteršič!

— **Blagoslov črne obstrukcije.** V Zlatem polju, v okraju Brdskem bi radi gradili nov vodovod. Obrnili so se zategadelj do deželnega odbora, da naj jim izplača zdatno podporo. Deželni odbor, ki se prej kot ne trese pred tožbami, katere je dr. Brejec deželnim odbornikom zagrozil, je Zlatopoljčanom odgovoril, da niti knofa privolititi ne more, ker radi Šusteršičeve obstrukcije ni privoljenja deželnega zbora. Vzlic temu pa bodo Zlatopoljčani tudi v bodoče glasovali za Šusteršiča in njega klaverne pajdaše.

— **Zopet Grafova „Information“.** Tudi o dr. Tavčarjevem žirovskem shodu ima omenjeni listič svoje posebno poročilo. Kako zanesljiva so Grafova poročila, kaže se tudi v tem slučaju, ko se je shod iz Žirov prestavil v Ljubljano. Prej kot ne je »Information« živo prepričana, da se mi naprednjaki na deželo kar nič več ne upamo. O žirovskem, false ljubljanskem shodu piše najnovejša pokroviteljica kranjskih »katolikov« takole: »Zur Stellung der liberalen Slovenen zur Ausgleichsfrage erklärte ihr Führer, Abgeordneter dr. Tavčar in einer Versammlung zu Laibach am letzten Montag, dass eine Parthei im Falle einer jungtschechischen Obstruktion mit derselben gemeinsame Sache machen werde.« Počasi, gospod Graf! O obstrukciji v Žireh ni bilo govora. Pač pa je bil govor o posameznih točkah ogrske nagodbe, glede kojih je Šusteršič v Horjulu nekako tako govoril, kakor da se bode ta nagodba mogla in morala rešiti jedinele z ozira — na horjulske kmete. Bil je torej govor o detajlu omenjene nagodbe, ne pa o obstrukciji, na kojoj Mladočehi prej kot ne niti sami ne mislijo. Dr. Tavčar pa je bil izvoljen pod pogojem, da ni za nikako obstrukcijo, bodisi, da pride od te, bodisi, da pride od druge strani. Zategadelj tudi ne simpatizuje z neumno obstrukcijo v deželnem zboru kranjskem, kojoj je »Information« pod svoje okrilje vzela! Načelo, da je vsaka obstrukcija nezmišljena, vodilo bode napredno našo stranko tudi v bodoče. Na daljša zabavljanja Grafove »Information« se nam ne vidi vredno odgovarjati!

— **Škof — in še celo knezoškof, ki ne dobi odgovora od cesarske princesinje!** Obtožnica, ki se je dvignila v takoiimenovani Wallburgovi aferi, nam je povedala, da se je tudi naš prevzvišeni Anton Bonaventura s svojim nosom vtaknil v to kočljivo zadevo. Pisal je namreč pismo cesarski princesinji, ki je vzorna zakonska žena in tudi vzorna mati, pisal je pismo nadvojvodinji Valeriji, ter ji na dolgo in široko popisal delikatno, cesarski princesinji pa nad vse delikatno zadevo, ter ji z njemu lastno zgovornostjo priporočal nadvojvoda Ernesta — nezakonske otroke. Ta naš škof vtika se že v vsako špranjico, in kjer more, nas osmeši! Človek ne vé, bi se li bolj čudil najjavnosti ali pa breztaknosti omenjenega pisma, ki se je pisalo — ženski. Mož pisari na vse strani: tudi znani starinar Pečnik nosi v svojem prehistoričnem cekarju nekaj pisem našega škofa, s kojimi ga po deželi smeši. Prej kot ne si je Prevzvišeni mislil, da se členu cesarske hiše ravno tako lahko piše, kot staremu Pečniku v Rudolfovo. No, pa je bil okrcan po jeziku in po prstih; nad-

vojvodinja je namreč storila to, kar bi bila v enakem slučaju storila vsaka druga ženska. Škofu se ji niti vredno ni zdelo, da bi mu na njegove čenčarije kaj odgovorila. Naš vzorni Anton Bonaventura pa je prej kot ne jedini knezoškof v Avstriji, ki pisari členom cesarske hiše, pa ne dobiva niti — odgovora!

— **Shod proti pijančevanju.** V Katoliškem domu prirejeni shod zoper pijančevanje se je kaj klavarno obnesel. Zbralo se je kaci 20 duhovnikov. Gosp. dr. Gregorič, ki je imel poročati, je izostal. Da se duhovniki niso odzvali v obilnejšem številu, je gotovo umevno, saj je taci, ki se morejo imenovati zmerno v pijači, prav malo. A vsaj tisti, ki so prišli, naj bi se bili bolje pripravili. Najbolje je govoril dr. Debevec, ki se je menda norca delal iz cele zadeve, kajti, ko so ga vprašali, če je za popolno abstinenco ali za omejitve pijančevanja, je izjavil, da je za — vodovod v Kranju. Neki bogoslovec Kranjc je tudi prodajal svojo neprebavljeno učenost. Fant je povse resno trdil, da pride na Češkem na vsacega prebivalca 100 litrov absolutnega alkohola na leto, torej 300 litrov v 33%, žganja. Ker se mora računati, da dve tretjini prebivalstva (ženske, otroci in tudi mnogo moških) ne pijeta žganja, pride torej 900 litrov žganja na človeka. Ko bi bilo res tako, bi imela Češka za tretjino prebivalstva manj, kajti treh litrov žganja tudi prava živina ne prenese vsak dan. Obzljajemo, da se tako važna stvar ni resneje v roke vzela, kajti to je gotovo: če se ne začne boj proti žganjepitju, mora naš narod propasti.

— **„Ljudski posojilnici“** se je primerila mala nesreča. V Metliki se širijo kaj čudne govorice o tej zadevi. Kakor znano, je »Ljudska posojilnica« svoj čas kupila Savinschegovu grajščino v Metliki. To posestvo je sicer pasivno, a vzlic temu je morala imeti »Ljudska posojilnica« na ti grajščini svojega oskrbnika. No, in s tem oskrbnikom se spravlja v zvezo nesreča, ki je zadela »Ljudsko posojilnico«. Morda bo »Slovenec« tako priazen in pojasni, kaj in kako je s to nesrečo in z onim vzornim katoliškim možem, ki je bil oskrbnik njene metliške grajščine.

— **Slovensko gledališče.** Odbor »Dramatičnega društva« je te dni objavil ter razposlal vsem stalnim abonantom lož in sedežev program za sezono 1902/3. Abonementi za sedeže in lože se sprejemajo pri g. blagajniku, finančnem kontrolorju Fr. Rozmanu in v Češkarkovi trafiki. Vse na programu našete novitete, drame in opere, so prevedene in pripravljene ter dovoljenje za njih uprizoritev pri dr. O. F. Eirichu pridobljeno. Uloge iz vseh navedenih oper so med pevce in pevke že razdeljene ter deloma že naštuđirane. Takisto imajo igralci že večino ulog pripravljenih dram v rokah. Program slovenskega gledališča za sezono 1902/3. se bo dejanski izvršil ter med sezono še izpopolnjeval. Že danes konstatujemo, da se bo igralo vsako nedeljo, ki pripada društvu, po dvakrat ter so se za popoldanske predstave nabavile primerne ljudske in tudi otroške igre. S tem se ustrezno okoličanskim posetnikom gledališča in naši mladini. Da se omogoči poset predstav tudi slovenskemu dijaštvu, se niti za premijere cene letos ne zvišajo. Zbor in komparzerija sta se za bodočo sezono izdatno izpopolnila. Danes se začne skušnje na odru. Do prve predstave, dne 27. t. m. naštuđira dramsko osobje štiri nove drame operno osobje pa dve novi operi. Stalnih štatistov se je nekaj oglašilo, a nekaj se jih še sprejme.

— **„Radogoj“.** Odbor je v svoji seji dne 19. t. m. razdelil redne podpore za šolsko leto 1902/3. Gg. prosilci naj se za priloge svojih prošenj oglašajo pri društvenem blagajniku, g. nadinženarju Fr. Žužku.

— **Pevski zbor „Glasbene Matic“.** Vabljeni pevci možkega zbora opozarjajo se na nocojšnji sestanek v vrtnem Auerjem salonu.

— **Mežnarjeva pijeteta.** Dne 18. t. m. je umrl v Kosezah pri Ljubljani oče ondote mežnarja. Pobožni sin je svojega očeta v drvarnico nesel in ga v drvarnici položil na mrt-ški oder. To je pijeteta!

— **Črevljarska zadruga.** Včeraj se je vršila pri tukajšnji o. kr. okrajni sodnji zadnja obravnava proti črevljarju g. Rud. Vrtniku na ovadbo bivšega načelnika črevljarske zadruge, g. Ferd. Tuma, katerega je prej imenovan na javnem shodu nesramno napadal z nepoštenostjo, s katero naj bi ta gospodaril pri črevlj. zadrugi, kar je »Slovenec« z velikim pompom priobčeval v dveh člankih. Bivši načelnik g. Tuma pa je dobil včeraj zadoščenje za vse te grde in nesramne napade na svojo osebo. Izkazalo se je, da je bilo vse to obrekovanje in natolcevanje na rovaš njegove osebe le podla laž in brezvesten političen manever. Toženi g. Vrtnik mora plačati vse sodnijske stroške in sedeti tri dni ali pa odšteti globo 30 K. — Znano je, da je bil g. Tuma deset let načelnik črevljarski zadrugi in ravno zaradi zadnjih dogodkov je odločil to mesto. V tem času si je stekel za društvo neodrekljivih zaslug. Zdaj pa so mu skušali združeni pristaši klerikalne stranke in »rdeče žlindre« (Idrija!) na tako podel način krasti čas in poštenje — pač le to, kar znajo.

— **Čujte in strmite!** Z Vipavskega se nam piše: Janez Lavrenčič in Mirko Perhavec, ta dva najpoštenjša vipavska oznanjevalca internacionalnega klerikalizma, sta se oglasila. V 214. številki suhoparnega »Slovenca«, spravila sta se lažiapostola nad — dr. Tavčarja, češ, da je govoril neresnico, ko je poročal na shodu v Žireh, da je bil na klerikalnem shodu v Vipavi navzoč celo »objektivni« adjunkt Polenšek. Ponujata pa ta dva ubožca, (ubožca samo takrat, kadar se gre za dobre namene) 1000 K, ako dr. Tavčar to dokaže. — No, dr. Tavčar in marsikdo drugi je že navajen takih klerikalnih obljub, ki imajo vedno le namen slepiti ljudstvo. Tudi v tem slučaju bi bil bržkone vsak trud, klerikalce prisiliti, da bi dali kaj v dober namen, brezvspešen. Ti »možbesede« vedno mnogo obljubijo, a ko se jim stvar dokaže, pa potihnejo kakor ščurki in obljubljeni denar žvenketa še vedno — v katoliški bisagi. — Take klerikalne sleparije so torej že stare. Pa kaj misliš, preljudi »častni« reditelj Lavrenčič, ki še na shodu nisi bil, da bo šel Polenšek med kmete, kjer bi ga lahko vsakdo videl? Saj ni neumen, kajti potem bi moral vsak — tudi vlada spoznati in verjeti marsikaj, kar sedaj še ne verjame. — Polenšek se je prav lahko skrivil v kako sobo, ki je bila za druge zaprta. Istina je namreč, da je bil vhod v neko sobo zabranjen. Slutnja je torej opravičena. No, pa če tudi bi ne bil na shodu, (kar pa je seveda skoraj izključeno), je gotova resnica, da je bila navzoča — njegova gospa soproga. Ta je prišla na shod z ženo znane Činčuličančuli — pravo zmešengo v vipavski davkariji, ki je seveda tudi — patentiran katoliški mož. — Pristni katoličanki sta kar najgorečnejše ploskali Žlindrovcu, tudi ko je zatrjeval, da — uradniki jemljejo. No, milostljivi — dober tek! — In ženske storijo v takih in enakih slučajih še več kot možki. To je prav posebno znano vipavskim klerikalcem, imajo namreč pri vsaki volitvi strašno piko na razne ženske, ki imajo, ali pa tudi nimajo — volilne pravice! — Tako je torej z nedolžnim Polenškom! — G. M. Perhavec, sedaj vemo, da imate mnogo denarja; porabite ga raje za svoje posestvo, o katerem se govori po trgu, da je prišlo v Vaše roke na silno »čudne viže«. Vi, gospod Janez Lavrenčič z Vrhpolja, pa vzemite predvsem v roke — katekizem. Odprite pa strani 84. vprašanje 344. — tam so namreč — božje zapovedi. Berite te zapovedi. — Pri četrti: »Spoštuj očeta in mater...« pa se ustavite, premislite jo dobro in ponavljajte jo potem toliko časa, da se jo boste naučili in tudi — praktično izvrševali. Dokler pa tega ne storite, Vam ne verjamemo prav nič in so vse Vaše, kakor tudi bolnega M. Perhavca besede prav navadna — klerikalna sleparija.

— **Žužemberk brez zdravnik.** Piše se nam iz Žužemberka: Že dobre 3 mesece je, kar je deželni odbor imenoval zdravnika za tukajšnje sanitetno okrožje, a — njega ni in kakor se kaže, ga bržkone tudi ne bo; zakaj ne — to si že mislimo, vzrok tiči le v hujskanju iz gotove strani. Pa naj že bo kakor hoče; če plačujemo doklade, opravičeni smo

tudi zahtevati zdravnika, in to tem bolj, ker šteje ves sanitetni okraj zadosti duš, bolnikov v našem okraju je vedno dosti, plača zdravnikova je tudi taka, da lahko dobro živi. Sedaj moramo v slučaju bolezni nemudoma naprositi bodisi g. zdravnika v Trebnjem ali one v Novem mestu, da nas — ako so sploh dobili — za denar posetijo, in še to le za silo, če pa bolnik potrebuje 5 do 6 posetov, stanejo ga ti — ceno računamo do 200 kron — brez zdravil. Blíža se nam jesen, bliža se zima, ob katerih časih nastanejo jako rade epidemične bolezni. Če oboli torej deca za škrlatinko ali davico, hajd z vozom v Trebnje ali Novo mesto po zdravnika; če ga dobiš doma, če ga pa ne dobiš, potem pa le prekriži svojega otroka, poškrabi ga z žegnano vodo in priporoči ga milosti Božji, ter hitro pripravi mastne kronice za g. kaplana. Kje pa tiči sploh ta malomarnost, da nimamo zdravnika? Mislimo, da v prvi vrsti v osebi g. predsednika sanitetnega okrožja; če ta mož vidi, da zdravnik ne pride, naj vendar stvar prišče, zakaj ga ni in naj naprosi odpomoči pri deželnem odboru. Torej na noge, g. predsednik, pričnite nalogo svojo, v kateri ste poklicani in pripravite nam prej ko prej obljubljenega zdravnika v Žužemberk.

— **Sprememba zdravniškega okrožja.** Zdravniško okrožje Kočevska Reka se opusti s 1. oktobrom t. l. ter se bodo nekatere občine tega okrožja priklopile Kočevju, za druga pa se ustanovi novo zdravniško okrožje Fera. Sedež okrožnega zdravnika bo v Petrinji.

— **Nakup plemenskih bikov.** Deželni odbor bo nakupil nekaj plemenskih bikov iz domače reje in te razdeli občinam, ki nimajo potrebnega števila bikov, proti polovični nakupni ceni. Biki morajo biti čistokrvnih pasem, 1½, do 2 leti stari. Odposlanec deželnega odbora bo nakupoval take biki: Dne 8. oktobra v Ljubljani na dvorišču ces. kr. kmetijske družbe (na Poljanski cesti); dne 13. oktobra v Št. Vidu pri Zatičini na živinskem trgu; dne 18. oktobra v Postojni o priliki premovanja govedi. Če bi imela katera kmetijska podružnica v svojem okolišu več lepih čistokrvnih mladih takih bikov, naj to sporoči deželnemu odboru, da se morebiti tudi tja odpošlje odposlanec deželnega odbora. Oddaja bikov. Deželni odbor kranjski bo tudi letošnje jesen oddajal biki proti polovični nakupni ceni, in sicer one, ki jih bo nakupil iz domačih rej. Biki bodo cikaste (belanske), oziroma sive muricodolske pasme. Občine, na katere se bo v prvi vrsti oziralo pri razdelitvi teh bikov — pa tudi posamezni živinorejci — naj vložijo prošnje do dne 6 oktobra t. l. pri deželnem odboru v Ljubljani.

— **Kontrolna zborovanja** bodo letos 1. oktobra v Kranjskigori, 2., 3. in 4. v Jesenicah, 6. in 7. v Radovljici, 8. na Bledu, 10. in 11. v Bohinjski Bistrici, 13. v Poljanah, 14. v Škofji Loki, 15. v Selcah, 16., 17. in 18. v Kranju, 20. v Trzinu, 21. in 22. v Kamniku, 23. na Brdu, 24. in 25. na Vrhniku, 27., 28., 29. in 30. v Ljubljani (za okolico), 31. na Grosupljem, 1. oktobra v Višnjigori, 2. in 3. v Litiji, 4. v Zagorju, 6. v Radečah, 7. in 8. v Krškem, 10. in 11. v Kostanjevici, 13. in 14. v Mokronogu, 15. v Trebnjem, 16. v Žužemberku, 17. in 18. v Novem mestu, 20. v Toplicah, 21. v Metliki, 22. v Črnomlju, 23. v Koprivniku, 24. v Kočevju, 25. v Fari, 27. v Ribnici, 28. v Loškem potoku, 30. v Velikih Laščah. Kontrolni shod za mesto Ljubljano bo 13., 14., 15. in 16. oktobra.

— **Velika veselica v vseh prostorih »Narodnega doma« v Ljubljani.** Pevsko društvo »Slave« priredi dne 9. novembra, ako bi bilo na ta dan slovensko gledališče, pa na 16. novembra veliko veselico v vseh spodnjih in zgornjih prostorih »Nar. doma«. Način prireditve bode najobširnejši, s posebnim ozirom na to, da bode prilika dana udeležiti se te veselice najširšim krogom. Posameznosti iz velikega sporeda bomo poročali od slučaja do slučaja.

— **Dijaška kuhinja v Kranju.** Odbor tega društva razpošilja ravnokar svoje poročilo za šolsko leto 1901/1902, to je za osmo leto društvene delavnosti. Kuhinja je imela 6101 K 30 vin. dohodkov

in 5876 K 92 vin. izdatkov torej 224 K 38 vin., prebitka. Vsakoletne podpore dež. zbora v znesku 500 K društvo ni dobilo vsled klerikalne obstrukcije. Društveno premoženje je 15. avgusta t. l. znašalo 18238 K 29 vin. Vsa čast podpornikom te eminentno humanitarne naprave. Hrano je dobivalo tekmo šolskega leta 1901/1902 v Dijaški kuhinji 95 dijakov, koncem leta pa jih je ostalo še 83. Med temi je bilo 22 odličnjakov. Vsem se je izdalo 18243 kosil in 17752 večerij.

— **Iz Ilirske Bistrice** se nam piše: Umirovljen je na lastno prošnjo g. nadučitelj Martin Zarnik v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Celih 40 let je vstrajal vrli narodnjak v svojem težkem poklicu, ni čuda, da mu iz srca vsak privošči toli potrebni počitek. Gosp. Zarnik pridobil si je simpatije in naklonjenost celega okraja, zato je mu ob njegovem umirovljenju želimo, da bi istega še mnogo, mnogo let v veselju užival. — Gosp. Ravnikarju, nasledniku g. Zarnika pa le toliko: trnovska voda bode pregorka, a bistriška premrzla za njegov — klerikalizem.

— **Mejnarna panorama.** Prihodnji teden pojdemo v Dalmacijo in Primorje. Lepa serija slovanskih krajev! Videli bomo med drugim Gorico, Oglej, več slik iz tržaške okolice, Rovinj, Piran, Zader, Šibenik, Splet, Dubrovnik in Kotor. Priporočamo znova panoramo vsem, zlasti dijaki bi se imeli bolj zanimati zanjo, to je najprimernejši poučni pripomoček za zemljepis. Komur pa ne zadoščajo slike s potovanja, si lahko ogleda še one čudne tope — mutoskope in odide gotovo zadovoljen iz panorame.

— **Samomor učiteljskega pripravnika.** Danes zjutraj našli so v nekem tukajšnjem hotelu v podstrešni sobi ustreljenega učiteljskega pripravnika Avg. Bajca, sina učitelja v Renčah. Prišel je včeraj popoldne v hotel in si najel sobo, v katero se je zaklenil. Nihče v hotelu ga ni videl, da bi bil šel ven. Ker ga tudi danes zjutraj ni bilo iz sobe, začeli so trkati na vrata, in ker se dlje časa le ni nihče oglasil, so uslužbenci s silo odprli vrata. Našli so Bajca ležati na tleh v krvi in poleg njega revolver, s katerim se je ustrelil v desno senco. Zadel se je dobro in je bil takoj mrtev. Samomor je moral po izreku zdravnika izvršiti že včeraj. Na nočni omarici se je dobil listek, na katerem prosi svoje stariše odpuščanja. Truplo se je prepeljalo v mrtvašnico k sv. Krištofu. Avgust Bajc je 19 let star in je pretežno leto obiskoval prvi razred učiteljskega, v katerem pa je padel iz nemščine. Včeraj popoldne je imel ponavljalno skušnjo. Izpraševal ga je prof. Halada in ga zopet vrgel. To si je fant tako k srcu vzel, da se je ustrelil.

— **Prekanjena ženska,** o kateri smo pred par dnevi poročali, kako je nekega ljubljanskega krojača preslepila, da jo je vzel za ženo, se nahaja sedaj v bolnici. To pa je prišlo tako: K je ona priznala krojaču, da nima denarja, kakor mu je popred zatrjevala, je pričela na to bežati od hiše, ker se je zbala prve jeze krojačeve. Drugi dan zvečer pa je prišla spet nazaj, a ker jo je bilo le še strah pred možem, šla je v klet, da bi tamkaj prespala noč. Toda mož je zvedel za to in jo prepodil, bežala je pred možem okoli stanovanja in se tamkaj skrila v omaro, a stranka jo je našla in zapodila. Iskala je po vseh hiši zavetja, pa ga ni dobila. Bežala je nazaj v svojo kuhinjo in se skrila, ko pa je slišala korake svojega moža, je skočila skoz okno na cesto in se pri tem na nogi tako poškodovala, da so jo morali prepeljati v bolnico. Vrh tega jo je še mož nabil. Mož nima sedaj ne žene ne denarja in plačevati bode še moral stroške. »Drum prüfe, wer sich ewig bindet.«

— **Na tla zagnal** je posestnik I. S. iz Podkoma mestnega ubožca Edvarda Leutgeba, kateri se je pri padcu tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v bolnico. Očividci pripovedujejo, da je S. Leutgeba brez povoda zgrabil in vrgel ob tla.

— **Prisiljenec pobegnil.** Včeraj popoldne je pri stavbi hiše »Kmetijske posojilnice« pobegnil 40 let stari prisiljenec Janez Schmidt. Ponoči so ga prijeli v neki šupi na Viču. Delal se je blaznega in ga je potem pet mož na vozu pripeljalo na

policijo. Tukaj so ga spoznali kot pobeglega prisiljenca in ga dali v zapor. Med pobegom je nekje ukradel klobuk.

— **V bolnico** so prepeljali danes posestnikovega sina Ivana Černeta iz Podkroja v postojinskem okraju. Včeraj ga je mlatilni stroj zgr. bil za desno roko in mu jo zmečkal.

— **Nezgode v Samassovi tovarni.** V četrtek je ponesrečil v Samassovi tovarni strugar Mihael Mirtič. Stroj mu je zdrobil palec desne roke. — Včeraj pa je zgrabil stroj snažilca Jerneja Kožuha in mu zdrobil prste desne roke. Poškodovanca so prepeljali v bolnico.

— **Nad 50 kolesarjev,** ki so se vozili po pešpotu Bleiweisove ceste in po sprehajališčih v Lattermanovem drevoredu, so zadnje dni ustavili civilni policijski stražniki.

V Ameriko se je odpeljalo včeraj z južnega kolodvora 32 oseb.

— **Izgubljene reči.** Na Dunajski cesti je izgubila neka ženska denarnico, v kateri je bilo 40 K. Denarnico so našli trije dečki. — Danes dopoldne je izgubila na Pogačarjevem trgu posestnikova hči A. Z. iz Št. Jakoba denarnico s 7 K 80 vin. in v Šolskem drevoredu je izgubila kuharica K. T. 12 kron in jeden ključ.

— **Vojaška godba** svirala bo jutri popoldne od pol 4. do pol 8. ure na Koslerjevem vrtu v Sp. Šiški. Vstopnine ne bo nič.

— **Najnovejša vesti.** Poneverjenje pri pošti. Pri pošti v Zala Egerszegu je zmanjkalo 21.000 K, istočasno pa je zginil tudi poštni sluga J. Moriz. — S pokvarjenim mesom se je zastrupilo 28 oseb v Svitavi, deset izmed teh jih je že umrlo. — Trikrat obesen. V Vidinu na Bolgarskem so obesili te dni nekega kmeta zaradi umora. Ko so ga potegnili prvič na vislice, se je vrv pretrgala. Obesili so ga znova, a ko so po določenem času sneli truplo z vislic, spoznali so zdravniki, da je še vedno življenje v njem, obesili so ga potem tretjič. — Marconijeva iznajdba o brezžičnem brzojavljenju se uvede za poskus v Italiji. Projektovana postaja je proračunjena na 700.000 lir. Minister Galimberti je imel z iznajditeljem daljša posvetovanja. Kralj pa mu je podelil veliki oficirski križ reda italijanske krone. — Kuga v Galati. V Galati so konstatovali dva slučaja kuge. — Nenavadna trojica. Krvnik iz Sarajeva je hotel te dni obiskati v Zagrebu dunajskega »tovariša« Langa; tega sicer ni več dobil, pač pa sta s istenila roki z budimpeštanskim kolegom Ballyjem, ki čaka na žrtve v Zagrebu. — Nikotina proste smodke bodo izišle v kratkem iz erarične zaloge v Budimpešti. Nekoliko nikotina bo seveda še vedno ostalo v njih, a večina tega strupa se odstrani poprej kemičnim potom iz tobaka. — Kača v želodcu. V Trevisu je kmet Boschero že dalje časa tožil o bolečinah v trebuhu. Nedavno pa mu je prilezla iz grla 50 cm dolga kača, in bolečine so ponehale. Tako poročajo nekateri hrvaški listi. Najbrže pa je bila to morska kača, ki vsako leto vznemirja uredništva.

— **Novo češko gledališče v Plzinu** se slovesno otvori v soboto, dne 27. t. m. ob pol 12. popoldne.

— **Živali, ki ne potrebujejo vode.** Več pasem živali živi na svetu, ki ne potrebujejo vode. Med te se štejejo lame, gazele in dr. Papiga v nekem zoološkem vrtu je živel 50 let baje brez vode. Nekateri lovci menijo, da zajci ližejo le roso na travi. Tudi veliko kač ne potrebuje vode. V nekaterih nerodovitnih suhih krajih na Francoskem redijo velike črede ovac in krav, ki nimajo pravzaprav nikdar prilike, napiti se vode.

— **Izgredi v Czenstochovu.** Pri antisemitskih izgredih v Czenstochovu so do sedaj blizu šeststo ljudi zaprli. Napadali so ne samo žide, temveč tudi kristjane. V jako neprijetnem položaju je katoliško duhovništvo, katero se smatra kot provzročitelj izgredov, dasi so se samostanski duhovniki baje trudili zadušiti upor. Do sedaj je do dvajset duhovnikov zaprtih. Da se okradeni nekoliko odškodujejo, je guverner premoženje samostanov zaplenil.

— **40.000 dolarjev letne stanarine.** Dokler Schwabova palača na Riverside Drive v New Yorku ne bode gotova, stanoval bode predsednik trsta za jeklo v Ansonia Apartment Buildingu med 73. in 74. ulico, kjer bode plačeval za svojih 17 sob letnih 40.000 dolarjev.

— **Oplenili kolodvor in pošto.** Nepoznani roparji obiskali so nedavno poštni urad, kolodvor in urade »Meecer Iron & Coal Co.« v Stoneberu v Ameriki

in odnesli več poštinih vreč in 1000 dolarjev gotovine. V uradu imenovane družbe so razstrelili blagajno z dinamitom in vplenili 800 dolarjev.

*** Češka umetnica v tujini.** Gospa Kvapilová, članica »Narodnega gledališča« v Pragi, je bila v Belemgradu proslavljena z nepopisnim navdušenjem radi svoje veleumetniške igre. Kralj jej je podelil red sv. Save.

*** Kvarce cesarja Viljema.** Viljem je sam iznašel slike za kvarte. Slike so fotografije knežjih vladarskih oseb. Tako je ranjka kraljica Viktorija naslikana kot srčna dama. Kraljica-mati italijanska kot carreau-dama in ruska carica je pikov-dama. Papež je pik kralj, kralj Humbert je križ-kralj, belgijski kralj Leopold kot carreau-kralj in cesar Viljem sam kot srčni kralj. Asi nosijo slike najimenitnejših gledaliških igralcev. Te karte pa Viljem sam skriva po končani igri.

*** Premalo šol.** Ko se prične novo šolsko leto, v New Yorku, nad 70000 otrok ne bode zamoglo obiskovati šole radi pomanjkanja prostora. Otrok, ki mora leto obiskovati šolo, je v tem mestu 493.000 ali 26.000 več nego v minoletem letu, toda vključno tolikemu naraščanju je mesto zgradilo le 6 novih šol, v katerih je samo za 8000 otrok prostora. Vseh 466 newyorških šol je prenapolnjenih.

*** Navihani slaboumež.** V Pragi so zaprli nedavno sodišče dobro znanega plesarskega pomočnika Josipa Svobodo, ki je sleparil kot »prince Lichtensteine«, in sicer v kuli. Ker je bil včasih strežaj pri mašah, se je navadil toliko latinščine, da je tudi mašo bral; hodil je po raznih samostanih, kjer je naberečil mnogo denarja. Godilo se mu je povsod dobro, ker je jako mogočno nastopal, izdajal se je tudi za kneza ter pripovedoval, da je študiral jus. Svoboda je bil že parkrat zaprt. Vključno njegovi premetenosti so zdravniki vendar dognali, da je slaboumen.

*** Avstrijska ministrstva od leta 1848.** 1. Ministrstvo Kolovratovo od 5. aprila do 18. julija 1848. 2. Ministrstvo Doblhoffovo do 11. oktobra 1848. 3. Ministrstvo Schwarzenbergovo do 11. aprila 1852. 4. Ministrstvo Buolovo do 21. avgusta 1859. 5. Rechbergovo do 4. februarja 1861. 6. Ministrstvo nadvojvoda Rainerja do 26. junija 1865. 7. Ministrstvo Belcredijevo do 7. februarja 1867. 8. Ministrstvo Beustovo do 27. junija 1867. 9. Ministrstvo K. Auersperga do 24. septembra 1868. 10. Ministrstvo Potockeja do 4. februarja 1871. 11. Hohenwartovo do 30. oktobra 1871. 12. Holzgethanovo do 25. novembra 1871. 13. Ministrstvo Ad. Auersperga do 15. februarja 1879. 14. Ministrstvo Stremayerovo do 12. julija 1879. 15. Ministrstvo Taaffejevo do 11. novembra 1893. 16. Ministrstvo Windischgrätzovo do 19. junija 1895. 17. Ministrstvo Kilmannseggovo do 29. septembra 1895. 18. Ministrstvo Badenijevo do 28. novembra 1897. 19. Ministrstvo Gautschevo do 5. marca 1898. 20. Ministrstvo Thunovo do 29. septembra 1899. 21. Ministrstvo Clary-Aldringenovo do 20. decembra 1899. 22. Ministrstvo Witteko do 18. januarja 1900. 23. Ministrstvo Koerberjevo do ...

*** Bogate nagrade.** Šved Edmond Nielsen je obljubil letnih 60000 mark onemu, kateremu se posreči zjediniti vesile: Avstro-Ogrsko, Rusijo, Anglijo, Nemčijo, Italijo in Francijo, ki naj bi sklenile tak mir, da bi razpustile vse vojaštvo razen telesne straže vladarske. Ogromno glavnic, ki daje omenjeno nagrado, je položil Šved v Angleško banko. — Pokojni zdravnik sir John Beau je dal 35.000 funtov šterlingov, katerih obresti — 24.000 kron letnega dohodka — bi dobival vse življenje oni, ki bi izumil sredstvo proti jetiko. Zdravilo pa mora biti tako, da ozdravi od 20 bolnikov vsaj 17. — Nagrada Meltona Payneja iznaša 240.000 mark, dobi jo oni, ki izumi zrakoplov, katerega je možno svojevoljno voditi. — Iznajditelj parobroda, ki bi plul tudi pod vodo najmanj tri ure ter bi nosil 300 oseb, dobi pa 1000 funtov šterlingov. — Tudi za turiste je skrbjeno. Anglež Henry Sendamore, ki je umrl pred dvema leti je ostavil v svoji oporoki 100.000 mark onemu, ki pride na Gavisankar (8840 m.) — j. na najvišji vrh Himalaje.

*** Prvi alžirski morilec lastnega očeta.** Iz Alžira javljajo, da je umoril v Cheurfors pri Drael-Mizami 76letni sin svojega 112 let starega očeta, kar se ni doslej v vsem Alžiru bajše še nikdar pripetilo. 8. t. m. je zahteval najstarejši sin umorjenca, naj razdeli svoje imetje med svoje tri sine. Ker oče tega ni hotel storiti, ga je sin ustrelil. Vsi trije sinovi so zbežali potem in se skrili. Toda oblast jih je kmalu našla; rešila jih je težko iz rok razjarjenega naroda, ki je hotel linčati morileca očeta in njegova pomagata.

*** Značilen slučaj.** Minuli četrtek je bil v Frankobrodu šod bankirjev. V to svrhu je mesto poskrbelo za razne svečanosti, bankete itd. Najboljšo slavnost pa je pripravila bankirjem frankobrodskaja drama, ki jim je na čast uprizorila — Schillerjevo »Tolovaje«. Pravi se, da ima ta slučaj politično, strankarsko in hudomušno ozadje. Oj ti igralci!

*** Trpljenje rezervista.** »Rokit zaner Wochenblatt« je prinesel s popolnim podpisom urednika dopis na deželno-nobrambovskega ministra, ki se glasi: Strojvodja državnih železnic Jožef Raus je moral koncem avgusta k orožnim vajam v Plzen. Bil je že močno bolan ter je prinesel spričevalo civilnega zdravnika, saj o nesposobnosti za službo. Mesto da bi ga odpustili, so ga poslali za lokalno službovanje v Rokican. Rečež je imel srčne krče ter je trpel grozne bolečine. Vse pritožbe pri brambovskem zdravniku, dr. Eisehschimmelu, je ta surovo zavrnil. Zgrabil ga je za rokav ter kričal: »Lump, ti simuliraš, pošljem te v garni zijski zapor!« Stanje rezervista se je vidno hujšalo. Dne 3. ga je zopet napadlo in o polnoči je Raus umrl. Uro poprej je zapovedal zdravnik: Ako bo simulant kričal, dajte mu par pokladov, že veste kakšnih. Pri tem je napravil z roko znamenje udarca. Bolni je ležal v stražnici, a so ga morali na povelje zdravnika Krieglsteina spraviti v zapor. Ko je stopal preko dvorišča, je nesrečno zaklical: »Ljudje, zakaj me trpinčite tako! Pustite me umreti! Dajte mi puško, da se ustrelim!« Jokal je, z njim njegovi spremljevalci. Med potom se je zgrudil; ko je došel v zapor, se je parkrat stresel, potem pa umrl kot mučenik! Brž poklicani civilni zdravnik, dr. Brumlik je prišel prepoznati. Žrtva vojaških zdravnikov, rezervist, oče treh otrok, je že otrpnil. Potem se zahteva v pisanju kaznen za krivca. Zahtevati je pač dovoljeno.

*** V katera drevesa ne trešči?** Najmanj vdarja strela v breze in zato se hite ljudje skrit pod brezo, ki je semintja nalašč za to zasajena ob potih. Dalje vdari tudi strela redkokdaj v oreh, lipo, bukev. V drevesa, ki imajo v sebi veliko skrobovine, vdari strela pogosto. Taka so: javor, hrast, jesen in topol.

*** Vir klerikalnega navdušenja.** Kakor je razvideti iz statistike, so povzili Francozi po onih krajih Bretagne, kjer so najbolj divjali proti ukazom vlade, ki je zatvorila kongregacijske šole, tudi največ alkohola. Žgana pijačica je bila večinoma vir njihovega navdušenja ter njih podivjanosti. Tako se je potočilo v Saint-Méennu od 1. julija do 20. avgusta 1901. 1. 211 litrov alkohola, a letos tekom istega časa 300 litrov. V Folgoët pa so izpili preteklo leto v nekem gotovem času 356 litrov, dočim so ga pretočili letos v istem času 515 litrov. Prav tako tudi v Ploudanielu lansko leto 421 litr., letos pa 701 liter. Tako so si torej skušali pomagati samostani in njih privrženci s — pijačo.

*** Izdajatelj „Kikiriki“ja pred častniškim svetom.** Izdajatelj anti-semitskega šaljivega lista „Kikiriki“ja Frid. Ilger, nadporočnik v p., je izgubil nedavno častniško saržo, ker se je baj pismeno zavezal s častno besedo, da se ne bo briga za svojo ženo, od katere je ločen, in je ne bo zasledoval z ljubosumnostjo. Tudi jej je obljubil, da jej hoče dati otroka in mesečni prispevek, kakor hitro bi se iznova oženil. Ker Ilger ni izpolnil te obljube, ga je žena tožila, in tako je zgubil tudi saržo. No, pismo, polno obljub, je pisala žena sama, podpis je pa bržčas ponarejen.

*** Najnovejši roman grofa Tolstega.** V kratkem izide, kakor smo že poročali, najnovejši roman grofa Tolstega „Kadžimur“, ki je poln zanimivih dogodbe iz bojnega življenja kavkaškega. Glavni junak je „Kadžimur“, ki je bil prvi pomočnik Šamila poveljnika kavkaških hribovcev za časa rusko-kavkaških bitk. Kadži-Murat se je udal v boj Rusom, ki so ga obšipavali z največjo ljubeznivostjo, a ker ga je vest pekla da se je udal in ker se mu je tožilo po domovini je zbežal k hribovcem, ki so ga obglavili kot izdajico. Zanimivi značaj Kadži-Murata je Tolstoj naslikal psihološko izvrstno.

*** Odkritosrčen škof.** Rimsko-katoliški škof Ryan v St. Cloud v Severni Ameriki je pred kratkim prav odkritosrčno dejal: „Priznavam, da je rimsko-katoliška cerkev nestrpna, to je, da uporablja vsa možna sredstva, da iztrebi krivoverstvo in greh. Toda njena nestrpnost temelji v logični in neobhodno potrebni posledici njene nezmotljivosti. Ona edina ima pravico, biti nestrpna, kajti ona edina brani resnico. Cerkev prenaša krivoverce, ker je temu prisiljena, ali ona jih strupeno sovraži ter uporablja vso svojo moč, da dožene njih pogin. Kadar bodo v Ameriki katoličani v občini, — kar se zagoto zgodi — potem bo konec svobode v Združenih ameriških državah.“ Zares, ljubezniv škof!

*** Umor v Bologni.** Kakor javljajo iz Rima, je najnovejša verzija glede umora grofa Bonmartinija v Bologni sledeča: Soprog grofa Bonmartinija, Linda, je imela ljubavno razmerje z odgojiteljico Rozino Boneti. A poleg tega je bila Linda Bonmartini tudi ljubica svojega brata Tullija Murrija in dr. Secchia, dočim je imela Rozina Boneti ljubavno zvezo tudi z istim Lindinim bratom Murrijem, morilcem grofa Bonmartinija. Tullio Murri je baje priznal preiskovalnemu sodniku pismeno svoj čin, hkratu mu je tudi sporočil v kako

žalostnih razmerah sta živila grof Bonmartini in njegova žena ter kako sta se sovražila med seboj, kar je privedlo končno sestro, t. j. Bonmartinijevo ženo do tako grešnega življenja. Zato meni Murri, da je ravnal popolnoma pravično, ko je umoril grofa. Tullija Murrija doslej še niso dobili, mnogi so mnenja, da se skriva v Bologni.

*** Škandalozna afeta v Draždanah.** Te dni se obravnava pred deželnim sodiščem v Draždanah škandalozna afeta radi hudodelnega splavljenja. 17. t. m. je bilo izpraševano 60 obdolženih gospej in deklet iz takimenovane najboljše družbe. Pred sodiščem sta stali n. pr. žena nekega ravnatelja višje šole, in žena nekega saksonskega poslanika. Hei nekega gospodarskega svetovaleca in poslanca pa se je v ječi obesila. V oktobru se bodo baj obravnavale še hujše reči.

*** Šest milijonov prebitka.** V avgustu, t. l. presežajo v Zedinjenih državah državnih prihodkov izdatke za 5.955.812 dolarjev. Skupni dohodki znašajo namreč 48.605.812 dol., dočim znašajo izdatki le 42.650.000 dol. V istem mesecu minolega leta imela je ista vlada 45.394.125 dol. dohodkov in 30.351.497 izdatkov, tako da je lanski prebitke v avgustu znašal nad šest milijonov dolarjev. Ker so pa sedaj vojni davek odpravili in kljub temu doslegi prebitke v znesku 6.000.000 dol., dokazuje, da so vladini dohodki ogromni. Vsled odprave vojnega davka, so mesečni dohodki za kakih 6.500.000 manjši.

*** Kitajski uredniški koš.** Pri nas se odgovori avtorju, kojega spis je nezrel kratko malo: „Ne sprejmemo,“ „Ne ugaja“ ali enako. Na Kitajskem pa so v primeri z nami jako uljudni v tem oziru ter odgovori urednik avtorju nesprejetega spisa: „Z nepopisnim veseljem smo prečitali vaš rokopis. Pri kosteh svojih starih očetov prisegamo, da še nismo v svojem življenju čitali kaj krasnejšega in gotovo tudi ne bomo. Če bi to natisnili, gotovo bi cesar ukazal, da se kakih 10.000 let ne sme nič drugega tiskati, kajti nič nima tolike cene, kakor Vaš rokopis. Ker bi pa, ako bi natisnili vaš rokopis, niti mi, niti kdor drugi ne smel nič drugega tiskati, vračamo vam rajši Vaše delo, da ga shranite. S tresočimi se rokami in s solzami v očeh vračamo Vam Vaše papirje in v najgloblji ponižnosti prosimo desetstokrat za odpuščanje.“ Da, da: „Kitajci, Kitajci so čudni ljudje!“

Društva.

— **Jesenska veselica,** katero je nameravalo prirediti pevsko društvo »Sl. vec«, se opusti z ozirom na jako hladno vreme, pri katerem je nemogoče prirediti veselice na prostem.

— **Vinska trgatav.** Pod tem naslovom, kakor že omenjeno, priredi pevsko društvo »Ljubljana« dne 12. oktobra t. l. svojo prvo vinsko trgatavo v starem pristnem dolenskem slogu. Ta najnovejša narodna veselica se bo vršila v velikem obsegu v »Narodnem domu«. Odbor društva bo strogo skrbel, da se omenjena novost za ljubljansko občinstvo izvrši najslajšeje. Zanimive podrobnosti se javijo še pozneje.

— **Slovenskega trgovskega društva „Merkur“** velika veselica se vrši, kakor smo že poročali, dne 5. oktobra t. l. v sokolovi dvorani »Narodnega doma«. Društvo deluje z vso vnamo, da bo v polni meri zadovoljilo slavno občinstvo. Dobitki za srečelov so res krasni in jih bomo dne 5. oktobra razstavili pod galerijo v sokolovi dvorani, da jih lahko vsakdo ogleda. Kakor kaže veliko zanimanje za to veselico, že sedaj lahko trdimo, da dosežemo zaželjeni uspeh. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala, marveč bomo to naznanili pravočasno z lepaki.

— **Surovinska zadruga črevljarjev v Ljubljani** bo imela jutri, v nedeljo, dne 21. septembra ob 9. uri dop. v steklenem salonu »Pri novem svetu« svoj izredni občni zbor. Na dnevnem redu sta dve točki: 1. Poročilo o poizvedbah c. kr. računskega revidenta v trgovinskem ministruju g. Rehlinga o računu za leto 1901., 2. Raznosterosti.

— **„Postojinski Sokol.“** Piše se nam: Kakor je bilo že naznanjeno, je priredil „Postojinski Sokol“ dne 7. t. m. tamburaški koncert in dramatično predstavo v korist društvene zastave. Naš vrli narodnjak in član Sokola g. Franc Paternost, lastnik „Narodnega hotela“, dal je prizidati k svojemu hotelu veliko krasno dvorano, katera ima dovolj prostora, da se v njej lahko vrše večje veselice in koncerti, kakor je tudi zelo pripravna za dramatične predstave. Do sedaj to ni bilo mogoče, ker ni bilo ni ene dvorane zadosti velike. „Sokol“ napravil je pa ta koncert, da se čisti dobiček porabi za nabavo zastave, zato je g. F. Paternost prepuštil dvorano brezplačno, za kar mu bodi na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala. Pri koncertu so igrali sokolski tamburaši in tamburašnje ob mnogobrojni vdeležbi slav. občinstva nad vse pričakovanje vrlo pod spretnim vodstvom brata L. Kubišta. Nato se je igrala šaloigra „Župan“. Igrali so sokolski diletantje jako vrlo. Po končanem sporedu bila je prosta zabava in ples, pri katerem je g. F. Paternost četvorko jako

fino aranžiral. Pri koncertu svirala je slavna Postojinska godba na lok. Mora se reči in gotovo je, da je bila zabava zares izborna, kajti plesalo se je do ranega jutra. Upamo, da se bode Sokolu posrečilo prirediti še več takih koncertov in iger ter kličemo „Na zdar!“

— **Slovensko politično in gospodarsko društvo za politični okraj Ljutomer** ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 28. septembra t. l. v gostilni g. Ivana Vaupotiča v Ljutomeru. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Dnevni red: 1. Poročilo odbornikov. 2. Volitev novega odbora. 3. Volitev računskih preglednikov. 4. Slučajnosti. Ker so jako važne zadeve na dnevnem redu, prosimo se mnogoštevilne udeležbe. — Odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Novo mesto 20. septembra. Pri občinski volitvi so imeli v tretjem razredu klerikalci dvaindvajset, liberalci sto in štiri glasove; v drugem so imeli klerikalci jeden, mi petindvajset glasov. Prvi razred pride šele na vrsto.

Dunaj 20. septembra. V praški „Politiki“ prijavlja državni poslanec grof Dzieduszycki jako pesimistično pisan članek o notranjem političnem položaju. Jedinj izhod so pogajanja vlade še s Čehi. Ti slednji bi z obstrukcijo vsaj nekaj časa še lahko počakali, saj ne pridejo nagodbene predloge še tako kmalu na vrsto. Sicer pa je Dzieduszyckega sodba o Körberju jako neugodna, češ, avtonomistom je nemogoče podpirati vlado, v kateri so tako zagrizeni nasprotniki Slovanov, kakor Wittek, Hartel in Körber.

Dunaj 20. septembra. Zasledovanje defraudanta Jellineka je doslej brez vspeha. Policija misli, da je skočil v Donava. Doslej se je dobilo kakih 200.000 K Jellinekovega denarja.

Budimpešta 20. septembra. Tu, kakor tudi v raznih drugih mestih so se sinoči povodom Kossuthove obletnice zgodile demonstracije. Demonstrantje so razbili pri operi in pri raznih drugih poslopih okna, ker ta niso bila razsvetljena.

Belgrad 20. septembra. Vučicevo ministrstvo odstopi, ker ni mogoče dobiti posojila.

Carigrad 20. septembra. Pri sprejemu ruskega poslanika Zinovjeva, ki je sporočil sultanu, da hoče car na Balkanu ohraniti status quo, je sultan izjavil, da poskrbi za mir v Macedoniji in da dovoli ruskim vojnim ladjam pasirati Dardanele.

Bruselj 20. septembra. Belgijska kraljica Henrieta je sinoči ob pol 8. uri v Spa umrla.

Pariz 20. septembra. Vlada namerava sklicati parlament na dan 14. oktobra in to zlasti v namen, da sklene nov zakon, ki omogoči vladi še energičnejše stopanje proti redovom.

London 20. septembra. Policija v Chicagu je dognala, da nameravajo anarhisti atentat na prezidenta Roosevelta, ko pride ta v Chicago. Vsled tega so bile priskrbljene obsežne varnostne priprave.

London 20. septembra. Ruska vlada je naznanila kitajski vladi, da zapuste ruske posadke južni del Mandžurske že 28. oktobra.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 20. septembra 1902.

Skupni državni dolg v notah	101 10
Skupni državni dolg v srebru	100 95
Avstrijska zlata renta	121 25
Avstrijska krona renta 4%	100 30
Ogrska zlata renta 4%	120 30
Ogrska krona renta 4%	98 15
Avstro-ogrsko bančne delnice	1592 —
Kreditne delnice	687 50
London vista	239 60
Nemški državni bankovci za 100 mark	117 07 1/2
20 mark	23 40
20 frankov	19 05 1/2
Italijanski bankovci	94 75
C. kr. cekini	11 29

Žitne cene v Budimpešti

dne 20. septembra 1902.

Termin.			
Pšenica za oktober	za 50 kg	K	6 94
„ „ april 1903	„ 50	„	7 17
Rž „ „ oktober	„ 50	„	6 16
Koruz „ „ maj 1903	„ 50	„	5 56
Oves „ „ oktober	„ 50	„	5 67

Efektiv.

Nekaj vinarjev višji.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Šparov-
ček v gostilni pri gosp. M. Zalarju v Lescah 2 K
70 vin., v gostilni pri gospej Ivani Wuherer v
Lescah 2 K, v hotelu „Triglav“, Lesci 40 vin., v
restavraciji gosp. Fr. Legata v Lescah 1 K 38 vin.
— Vesela družba ob posetu častnega člana ljublj.
uradniškega konsumnega društva 12 K 30 vin. —
Skupaj 18 K 78 vin. — Živeli!

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti
težkotam prebavljenosti in vsem nasledkom mno-
gega sedenja in napornega duševnega dela je
uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni
„Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebav-
ljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in
topilen učinek. Škatljica velja 2 K. Po poštnem
povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar
A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI,
Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno za-
hlevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z var-
nostno znamko in podpisom. 3 (12-13)

30.000 kron znaša glavni dobiček
o'omuške razstavne loterije. Opozorjamo na to
naše čitatelje, da se vrši srečkanje nepreklicno
dne 25. septembra 1902, ter da se vsi dobitki
dobitnikom izplačajo tudi v gotovini po od-
bitku 10%.

Prav domače zdravilo, katero že že
nad 40 let hrani za vsak slučaj v nekaterih rod-
binah, je „Praško domače mazilo“ iz lekarn B.
Fragnerja, c. kr. dvornega zalagatelja v Pragi. To
mazilo se rabi z jako dobrim vspehom, da se rana
z obilicem pokrije, kadar se je kdo nevarno ranil,
rabi se pa tudi, da se prepreči nevaren prisad,
tako da se rana po hladnem, bolečino zmanjšu-
jočem vplivu mazila hitreje zaceli. „Praško domače
mazilo“ iz lekarn B. Fragnerja v Pragi se dobiva
tudi v tukajšnjih lekarnah. — Glej inserat! a

* Lekarnarja Julija Schaumann
sol za želodec je pridobila tekmo več kakor
20 let najboljši glas kot dietetično sredstvo in
vsled tega je našla tudi vsesplošno razširjenje.
Vpliva točno in zanesljivo pri različnih neredno-
stih prebavljanja, pri želodčnih nadlogah, kadar
se napravljajo (v želodcu) kisline, pri riganju itd.,
tako da se v obče smatra kot staro izpricano do-
mače zdravilo. Da tako izborna vpliva, zato se
ima zahvaliti racionalnemu skladu, in nebrojna
priznanja dokazujejo, kako priljubljenost si je pri-
dobila Schaumannova sol za želodec.

Proti prahajem, luskinam in
izpadanju las
deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodom 1 K.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve
steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic.
mil, medicinal. vin, specialitet, najfinejših
parfumov, kirurških obvez, svežih mi-
neralnih vod i. t. d. (520-30)

Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 h
v sledečih trafikah v Ljubljani:

- M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
- H. Dolenc, južni kolodvor.
- M. Fava, Spod. Šiška pri kolodvoru.
- A. Gruden, Marije Terezije cesta, na-
sproti Kolizeja.
- A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
- A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
- J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
- A. Kustrin, Breg št. 6.
- A. Svatek, Mestni trg št. 25.
- J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
- F. Šešark, Šelenburgove ulice št. 1.
- K. Urbas, Cesarja Jožefa trg (Mahrova
hiša). Bled:

Oton Fischer.
Št. Peter na Krasu:
A. Novak, na kolodvoru juž. železnice.

Potrta od neizmerne tuge javlja
gospa Amalija Vrhovca v svojem
kakor tudi v imenu svojih otrok Stan-
kota, Dragotina in Antona vsem
sorodnikom in sočutnim prijateljem pre-
žalostno vest o smrti svojega iskreno
ljubljenega, nepozabnega soproga, od-
nosno očeta, gospoda

Ivana Vrhovca

c. kr. profesorja na c. kr. drž. gimnaziji

ki je danes ob 6. uri popoldne, po dolgi,
mučni bolezni v 50. letu svoje dobe
mirno v Gospodu zaspal. (2289)

Truplo dragoga pokojnika se bo
v nedeljo, dne 21. septembra, ob 5. uri
popoldne v hiši žalosti, Šubičeve ulice
št. 5, svečano blagoslovilo in potem na
pokopališče pri Sv. Kristofu v lastni
rakvi položilo k zadnjemu počitku.

Svete zažalane maše se bodo daro-
vale v frančiškanski župni cerkvi.

V Ljubljani, dne 19. sept. 1902.

Meteorologično poročilo.

Sept.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v C.	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
19.	9. zvečer	743.8	10.1	sl. svzhod	jasno	0.0 mm.
20.	7. zjutraj 2. popol.	745.6 44.3	5.1 15.5	brevetv. ar. jvzhod	megla pol oblak.	0.0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 12.6°, no-
male: 14.3°

MATTON
GISSHÜBLER
alkoholna kislina
najboljša namizna in okrepčujoča pijača
preskušena pri kašlju, vratnih boleznih,
želodčnem kataru ter pri kataru v sapilih.

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in
Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih špe-
cerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. (30-8)

**LJUBLJANSKI
ZVON**
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.
LETNIK XXII. (1902).
Izbaja po 4/1, pole obsežen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
leta 2 K 30 h.
Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Na prodaj je dobro ohranjena

hiša

v kateri je dobro obiskovana gostilna, v
večem trgu na Dolenjskem z živahnim
prometom tik velike južnoželezniške po-
staje. Hiša, ki se lahko poveča, je na
najbolj živahnem in lepem prostoru trga
in je pripravna tudi za trgovino. (2298-1)
Kje pove upravištvo „Slov. Naroda“.

Novo urejena

prva hrvatska tovarna žaluzij,
rolet, lesenih in železnih zatvornic
(žaluzij) in kartonažev

G. Skrbić

Ilica 40 Zagreb Ilica 40

ustanovljena 1889

priporoča svoje na glas solidne,
točne in cenene

domače proizvode

odlikovane z največjimi
odlikovanji. (288-16)

Moderni stroji! Brez konkurence!

Ceniki gratis in franko.

Popravila točno in ceneno.

Najizvrstnejši, priznani najboljši jekleni plugi za 1, 2, 3 in 4 strgala

Brane za travnike in za mah,
členkaste in diagonalne

Kročasti ali gladki jekleni poljski valji
Sejalni stroji „Agricola“

Originalni ameriški

sečni stroji
za travo, deteljo in žito

Grablje za seno in žetev, obračala za seno

Patentovani sušilni pristoji
za sadje, zelenjavo itd.

Stiskalnice za grozdje in sadje
kakor tudi za vse namene

Mlini za sadje in grozdje

Stroji za mečkanje grozdja

Samodelujoče

patentovane trne brizgalnice za uni-
čevanje grintovca in krvnih uši

„SYMPHONIA“

Prenosljive štedilnokotlene peči

Parilniki za klajo

izdelujejo in dobavljajo v najnovejši odlikovani konstrukciji (881-8)

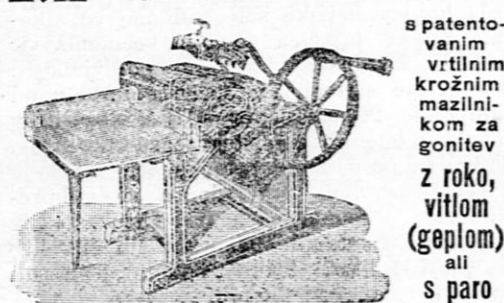
PH. MAYFARTH & Co.

tovarne gospodarskih strojev, železolivnice in parne fužine

Ustanov. 1872. Dunaj, H/1, Taborstrasse št. 71. 850 delavcev.

Nagrajena z več kakor 490 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami na vseh večjih razstavah.
Natančni katalogi in nebrojna priznalna pisma gratis. Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Mlatilnice

s patento-
vanim
vrtinim
krožnim
mazilni-
kom za
gonitev
z roko,
vitlom
(geplom)
ali
s paro

Vitli (gepli) za vprego 1 do 6
vpreganih živalij.

Najnoješe čistilnice za žito

Izbiralniki. Strgala za koruzo

Slamorezni stol

s patentovanim vrtinim krožnim mazilnikom

Mlini za debelo moko. Rezalnice za repo

Stiskalnice za seno in slamo

za ročno gonitev, stoječe ali prevozne, in tudi

vse druge gospodarske stroje

(881-8)

Mesečna soba

na ulico, v I. nadstropju, lepo meblowana,
s posebnim vvhodom, se odda s 1. okto-
brom t. l. — Poizve se v židovskih
ulicah št. 1. (2257-2)

Stanovanje

na Poljanski cesti 3 pri tleh
se odda s 1. novembrom.

Poizvedbe v I. nadstropju. (2279-1)

Po ceni se proda v Cerarjevi gostilni v
Litiji pri „Mostu“ (2275-1)

nova omara za led.

Ravno tam so za tuje vedno na
razpolago 3 sobe s 7 posteljami.

Dobro ohranjena obleka za

enoletnega prostovoljca
se proda takoj. (2300)

Izve se: Salendrove ulice št. 6 II. nadstr.

Učenca

krepkega, iz dobre hiše sprejme takoj
špecerijska trgovina v Ljubljani.

Kdo? pove upravištvo „Slovenskega
Naroda“. (2302)

Prav dobro

vinsko posodo

predelano, okovano z novim trpežnim
železom, od 30-70 vedrov vsebine, vedro
po 2 K 15 h, ima na prodaj, postavljeno
na kolodvor: (2297)

Jos. Moritz, sodar na Krškem.

Ferdo Primožič

mizarski mojster (2280-1)

Ljubljana, Gradišče, „pri Cenkarju“
se priporoča slavnemu občinstvu

za vsa v mizarsko stroko
spadajoča dela in poprave.

Preskrbujem in polagam

parkete iz prve kranjske tovarne
Frana Kotnika na Vrhniki.

Uradno dovoljena (2281)

posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX

Gospodske ulice št. 6

išče nujno:

nekaj sobaric za hotele, 2 jutranja pla-
čilna natakarka v Reko, 2-3 boljše
privatne sobarice, 5-6 kuharic za
Ljubljano in izven mesta, 3 blagajničarke,
2 za kavarno in 1 za gostilno, oseba za pod-
poro v gospodinjstvu itd. Nataačnjeje tam.

Ne skisanim filistrom

prijateljem humorja
priporočamo

„Navihance“
spisal

Rado Murnik.

Velika 8.

Str. 229.

Vsebine:

Indijanci. — Iz Dragovega dnevnika. —
Prisiljeno zelje. — Matura. — Nirvana.
— Ata Žužamaža. — Čačkočkar pa Križ-
kraž. — Peklenški napredek. — Zavozlan
roman. (1832-27)

Cena 2 K 50 h, po pošti 2 K 70 h.

Založništvo L. Schwentner
v Ljubljani, Dvorski trg 3.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno
razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne te-
vilke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izle v
založbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do
XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI.,
broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII.,
broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice
à 5 gld. 20 kr.;
— letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld.
60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld.
20 kr.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“
po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, ve-
zan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan
à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan
à 50 kr.
Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à
50 kr.
A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Turgenjev: Otol in sinovi. Roman, broširan
à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Třebizsky: Blodne duše. Roman,
broširan à 70 kr.
Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.
Stat nominis umbra: Časnikarstvo in
naši časniki, broširano à 40 kr.
Tolstoj: Dva romana, broširana à 70 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana
à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à 40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gledališče, bro-
širan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der
Slaven“, broširano à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in rekt. Prej 50 kr., sedaj
samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse do-
mače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner
knjigotržec
V Ljubljani, Dvorski trg št. 1.

Izšla je brošura:
Obstrukcija
v deželnem zboru
ter se dobliva
v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani.
Cena 20 vin., po pošti 24 vin., 100
komadov 10 kron.

Učenec
se sprejme takoj (2268-2)
v kavarno „Egia“ v Ljubljani.

Jšče se v najem
stanovanje
za 1. november obstoječe iz 2 sob in
kuhinje. — Ponudbe na upravnistvo „Slov.
Naroda.“ (2284-1)

Pleskarski pomočniki
se sprejmejo takoj pri trvdki
Brata Eberl (2252-3)
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

Dobro idoča
špecerijška trgovina
(s pripadajočo zalogo blaga) na tukajšnjem pro-
storu, v bližini prav velike tovarne, se zaradi
bolehavosti posestnika **odda v najem.**
Vprašanja na upravnistvo „Slovenskega
Naroda.“ (2290-1)

Na račun se odda (2291-1)
stara gostilna
na Gorenjskem na dobrem prostoru in
pripravna za oženjenega obrtnika.
Kje? pove upravnistvo „Slov. Naroda.“

Ženitna ponudba.
Trgovca in hišni posestnik v Lju-
bljani, najboljših let, išče znanja 3
gospico 20—30 let ter 10—15000 gld.
premoženja v surho ženitve.
Ponudbe s polnim imenom naj
se pošiljajo pod: „Uesoljnost“ I. do
31. septembra t. l., pošte restante,
Ljubljana. (2276-1)

Sprejme se
mlad trgovski pomočnik
dober prodajalec, zmožen slovensčine in
nemščine v govoru in pisavi.
Nadalje sprejem tudi (2194-5)
krepkega dečka za učenca
14—15 let starega, z dobrimi spričevali,
v svojo trgovino mešanega blaga.
T. Mlekuž, Staritrj pri Rakeku.

Tovarna pečij
in raznih prstenih izdelkov
Alojzij Večaj
v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki Stradon št. 9
priporoča vsem zidarjem
in stavbenikom
svojo veliko zalogo
najmodernejših pre-
šanih ter barvanih
prstenih
pečij
in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč
lastnega izdelka, in sicer ru-
javih, zelenih, modrih, sivih,
belih, rumenih i. t. d., po
najnižjih cenah.
Ceniki brezplačno in pošt-
nine prosto. (38)

Thüringenska
elektro- in strojno-inžener-
ska šola v Ilmenau.
Državne odpustne skušnje. 1808-4
Ravnatelj Jentzen.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda
veljaven od dne 1. junija 1902. leta.
Obhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo,
Ljubno; čez Selzthal v Ansees, Solnograd, čez Klein-
Reifling v Steyr, v Lince, na Dunaj čez Amstetten —
Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez
Klein-Reifling v Lince, Budejovice, Plzen, Mari-
jine vire, Hebr, Francove vire, Karlove vire, Prago,
Lipko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopolodne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, v Pontabel,
Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selz-
thal v Solnograd, Leud-Gastein, Zell ob jezeru, Ino-
most, Bregenc, Gurin, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling
v Steyr, Lince, Budejovice, Plzen, Marijine vire, Hebr,
Francove vire, Karlove vire, Prago, Lipko, na Dunaj
čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri
31 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči
osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mo-
nakovo, (Ljubljana-Monakovo direktni vozovi I. in II.
razreda). — Proga v Novomestu in v Kočevju.
Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomestu-
Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 8 m popoldne
istotako, ob 7. uri 08 m zvečer v Novomestu, Ko-
čevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga
iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z
Dunaja čez Amstetten in Monakovo, (Monakovo-Lju-
bljana direktni vozovi I. in II. razreda), Inomost, Fran-
zensfeste, Solnograd, Lince, Steyra, Ansees, Ljubna,
Celovec, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak
iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopolodne osonni vlak
z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov,
Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda,
Lince, Steyra, Parice, Geneve, Gurina, Bregence, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Leud-Gastein, Ljubna, Ce-
lovec, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m po-
popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala,
Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste,
Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 3. uri 36 m
zvečer iz Podnart-Kropo. — Ob 8. uri 51 m
zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejovic, Lince, Ljubna, Beljaka,
Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta. Proga
iz Hovega mesta in Kočevja. Osonni vlaki:
Ob 8. uri in 44 m jutraj, iz Hovega mesta in Ko-
čevja, ob 4. uri 36 m popoldne iz Straže Toplic,
Novega mesta, Kočevja in ob 3. uri 36 m zvečer,
istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kam-
nik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 38 m jutraj, ob 3. uri
3 m popoldne, ob 3. uri 30 m in ob 10. uri 25 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.
— Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.
Mešani vlaki: Ob 8. uri 49 m jutraj, ob 11. uri
3 m popoldne, ob 3. uri 10 m in ob 3. uri 56 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih.
— Srednjeevropski čas je krajnemu času v Lju-
bljani za 2 minute spredi. (1517)

Feliks Toman
kamnoseški mojster
Ljubljana, Resljeva cesta št. 30.
Največja zaloga izdelanih
nagrobnihi spomenikov
in najbogatejša izbira črnih
piramid, obeliskov in nagrobnihi križev
od najlepšega švedskega granita in labradorja.
Lastni izdelek. * Najnižje cene. (2301-1)
Priznana najnatančnejše izdelovanje cerkveno umetnih
in monumentalnih kamnoseških proizvodov.
Stavbena dela vsake vrste. Plošče za pohištvo od raznega marmorja.

Naročila
na
5% bolgarsko državno posojilo v zlatu
iz leta 1902
(pomnožena poravnava in splošna odpoved iz-
ključna do 1913) o kateri se je otvorila subskrip-
cija po kurzu
K 106.70 za nominale žrsc. 125.
sprejema prosto vsakih stroškov do 23. septembra t. l.
Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Špitalske ulice št. 2,
katera tudi najkulantneje izvršuje vse bančne transakcije; posebno
pa sprejema denarne vloge na vložne knjižice in v tekočem računu
obrestuje od dne vloge do dne vzdiga s 4%.
Za žrebanje Tiskih srečk dne 1. okt. t. l.
priporoča promese k istim a . . K 6.50
vštevši kolek. (2294)

Dobro izurjenega
urarskega pomočnika
sprejme (2271-2)
Anton Murovec
urar v Radovljici.

Učenec
se takoj sprejme v špecerijško trgovino.
Rudolf Podkrajšek,
trgovca v Spodnji Šiški št. 159.
Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko
kotranovo milo
ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov,
ne le v Avstro-Ogari, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih
državah, Švici itd. proti polnim boleznim, zlasti proti
vsake vrste izpuščajem

uporablja s najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega
milo kot higijeničnega sredstva za odstranjenje
inaktivno na glavi in v bradi, za čiščenje in desin-
fekcijo polti je splošno priznan. Bergerjevo
kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov le-
snega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh
drugih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se
pride sleparjam in okom, sahtevaj izrecno
Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno var-
stveno znamko.
Pri neozdravljivih polnih boleznih se na mesto kotranovega
milo s uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.
Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje
nesnaga s polti,
proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot
nenadkriljeno kozmetično milo za umivanje in kopanje za
vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerinsko-kotranovo milo,
v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumirano.
Cena komadu vsake vrste z navedilom o uporabi 35 kr.
Od drugih Bergerjevih medicinsko-kozmetičnih mil
zaolusijo, da na nje posebno opozarjamo: Benzoe-milo za fino
polti; berakovo milo za prišče; karbolsko milo za ugašenje
polti pri pikah vseh kož in kot razkužilo milo; Bergerjevo
smrekovo-iglasto milo za umivanje in toaletto; Bergerjevo
milo za nežno otročje dobo (35 kr.)

Bergerjevo Petrosulfat-milo
proti rudečici obraza, rudečemu nosu, oprisku in klenju kože;
milo za pege v obrazu jako učinkovito; žvepleno-milno milo
proti sakažnim črvom in nečistostim obraza; taninsko milo za
potne noge in proti ispadanju las.

Bergerjeva zobna pasta v tubah
najboljše sredstvo za čiščenje zob, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za
kadičce. Cena 30 kr. Glede vseh drugih Bergerjevih mil sa
najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno
Bergerjeva mila. Pazite na zgorajno varstveno znamko in na
izvir:
Tovarna G. Hell & Comp., Opava.
ker je mnogo ničvrednih imitacij in se celo ime Berger zlorablja.
V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milan
Leustek, M. Mardetschläger, J. Mayr,
G. Plecili, U. pl. Trnkoczy in v vseh le-
karnah na Kranjskem. (623-16)

Meblihana (2295)
mesečna soba
s hrano za 1 ali 2 gospoda se odda s 1.
oktobrom na Starem trgu št. 32, I. nadstr.

Kolo
boljšega sistema, še dobro ohranjeno, je za
prodati. — Vpraša naj se v kavarni
„Avstria“ natakarija Štefana. (2292-1)

Ključarske vajence
sprejemem proti plačilu.
J. Pust, ključar
Pristavske ulice šte. 8
(stari parni mlin). (2226-3)

Restavracija
Gambrin
Židovska steza 4.
Vsak dan sveže puntigamsko
marčno pivo in bavarsko pivo
iz sodčka. (2286-1)
Istotam se sprejmete tudi
2 natakariji na račun.

Stanovanje (2282-1)
s 3 ali tudi 4 sobami in pripadki v I.
nadstropju na Ambroževem trgu
št. 24 (Poljane) se odda za november t. l.
Istotam se odda takoj
veliko skladišče.

Za jesensko in zimsko sezono 1902/3.
UKNENE OStanKE in LODEN
za obleke za gospode razpošilja
od 1 gld. za meter naprej
D. Wassertrilling, Brno 31.
Star renomé. (2022) Vzorci gratis in franko.

Vničujte
muhe
najnevarnejše prenašalke bolezenskih in
kužnih tvarin. (415-179)
Najboljše sredstvo je ameriški
Tanglefoot
ki se dobi v vsaki boljši prodajalnici po 5 kr. pola.

4 pari čevljev
za samo 2 gld. 50 kr.
se pošljejo le zaradi nakupa velike množine
za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par
ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi
zbitimi podplati, najnovejše oblike; dalje
1 par moških in en par ženskih modnih
čevljev z obšivom, elegantni in lahki. Vsi
4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zado-
stuje dolgo. Pošilja se proti poštnemu
povzetju. (2289-1)

Zaloga čevljev
Jungwirth
Krakov 21. Poštni predal 29.
Neugajajoče se vzame takoj nazaj.

● Nadomestilo za korsete. ●
Je absolutno udobno in na-
pravlja elegantno postavo.
Palčice se dajo odstraniti.
Korset se dā prali.
Edina prodaja izvirnih angleških
„Platinum“ anti-korsetov 2210
Alojzij Persché
Ljubljana, Pred škofijo 21.

V kavarni „EVROPA“

se oddajo sledeče novine:

»Deutsche Zeitung«, »Wiener Zeitung«, »Wiener Allgemeine Zeitung«, »Reichspost«, »Agrar Tagblatt«, »Leipziger Illustrirte Zeitung«, »Über Land u. Meer«, »Chronique Amusante«, »Pacht« und »Wiener Caricaturen«, »Illustratione Italiana«, »Figaro«, »Simplicissimus«, »Mercur« in »Soča«.

(2273-1)

Ove prodajalki

vešči poslu v večji trgovini z mešanim blagom in železnino na deželi, se sprejmeta takoj.

Ponudbe pod „spretna prodajalka“ na upravnistvo »Slov. Naroda«.

(2246-3)

Državno preizkušena učiteljica

angleškega in francoskega jezika ki je bila več let v Londonu in Parizu, poučuje v teh jezikih.

Zglasiti se je od dne 15. septembra pri gđ.

Olgi Nadeniczek (2034-3)

Mestni trg šte. 23, I. nadstropje.

Koroški rimski vrelec

najfinejša planinska kislavica, izkušana pri vsakem nahodu, posebno otroškem, ob slabem prebavljanju, pri boleznih na mehuru in ledvicah. (18-38)

Dobiva se v večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah. Zastopstvo Fr. Rojnik, Ljubljana, Pred škofijo št. 22.

C. kr. konces. privatni učni zavod za (2215-3)

risanje krojev in krojaštvo Eme Schlehan

Ljubljana, Židovske ulice 1.

Vpisuje se od 15. septembra vsak dan od 9. do 12. ure in od 2. do 5. ure.

Začetek glavnega tečaja 1. oktobra.

Kroji se prodajajo po meri.

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim putem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luske od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kozgave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečico, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gl. 1.50. (828-12)

Dr. Friderika Lengiel-a BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Naznanilo.

P. n.

Čast mi je s tem naznaniti Vam, da so tudi letos pri nas vinogradi krasni, t. j. jako rodovitni, in grozdje je zdravo. Jaz posedujem 10 oralov vinogradov in se nadejam, da pridelam nekaj sto hektolitrov vina. — Zato Vam ponujam grozdje za prešanje ali pa že prešani mošt ter garantiram za čistost in pristnost.

V slučaju potrebe se izvolite obrniti na mene. (2001-13)

Belježim z odličnim spoštovanjem

Franjo Kleščič
posestnik vinogradov
Jaska na Hrvatskem.

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prota za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Martji pomagaj“ M. Leustek-a in v lekarni Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.

Schweinfurt, dne 11. februvarja 1899.

(2208-2)

L. Kres, mlekarja.

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavskih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. efektnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. sipalnice za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Američansko patent srebro je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavežujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbene in priložnostno darilo kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v (211-33)

A. HIRSCHBERG-a

Ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znežek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvirček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljico krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Temaz Rožane, dekan v Mariboru.

Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik

Stanovanje

s 3 sobami se odda za november v novi Pogačnikovi hiši, Cigaletove ulice št. 3, tik justične palače.

Več istotam.

(2296)

Nova rast las!

Nobene pleše več!

Obéduvanja vredno kozmetično sredstvo, katero možu, ženi in otroku podeli krasne lase. — Zabranjuje izpadanje las, odstranjuje prhljaje, in napravi vsake lase težke, dolge in svilnato mehke. Prezgudaj osiveli lasje zadobe brez barvanja zopet svojo naravno barvo.

Pod imenom „Lovacrin“ znašli so v Ameriki kozmetikum, ki je povsem ratlinski produkt in za najnežnejšo kožo popolnoma neškodljiv. — Nikakega vzroka ni, zakaj bi Vi ali Vaši otroci imeli slabe in redke lase. Zdravi lasje nas varujejo po leti in po zimi in brez zdrave rasti las so otroci in odrasli vedno podvrženi prehlajenju. Bolezen materina ali otrokova ugonobi dostikrat korenine las, in narava potrebuje leta, da nadomesti ta nedostatek. Kdo bi mogel torej dvomiti o lastnostih tega čudovitega sredstva pri tisočih potrditvah, katera imamo od oseb, katerih verjetnost je vzvišena nad vse dvome.

V nekem pozornost vzbujajočem članku v „Medicinisches chirurgisches Centralblatt-u“, Dunaj št. 52 od 27. decembra 1901 poročajo, nastevajoč konkretne slučaje, znani dunajski zdravnik dr. med. A. Kulczycki o svojih poskusih in sijajnih uspehih, ki jih je dosegel z „Lovacrinom“. Iz teh zanimivih podatkov se z neovrgljivo jasnostjo razvidi, da imajo v „Lovacrinu“ zelo znamenito in zanesljivo sredstvo proti pleši, izpadanju las in prhljaju.

Sedaj ni nobenega opravičila za luskino izpadanje las ali plešo, kakor kaže jasno gorenja slika.

Nekaj zdravniških sodb:

Vaš „Lovacrin“ je tukaj v šestih slučajih Seborrhoe (prhlaji) z Effluviumom (izpadanje las) izvrstno služil in jaz ne bom zamudil, istega v pripravih slučajih zopet uporabiti. Na vsak način Vas prosim, da mi pošljete še 3 steklenice „Lovacrina“. Med dr. Ladislav Vornicki, Lvov. — Od Vas mi pošlani „Lovacrinom“ sem v štirih slučajih prezgudajo pleše, oziroma bolehavega izpadanja las dosegel celo prijetno izboljšanje in bom istega v svoji praksi vedno rad priporočal. Med. dr. Josip Karos, Budimpešta. — Po Vašem priporočilu sem „Lovacrin“ večkrat vporabljal in lahko resnično na ljubo potrdim, da mi je isti proti tvoritvi luskin in v sorodnih slučajih jako dobro služil, radi česar ga bom še nadalje priporočal. Med. dr. Ludvik Garner, Leoben (Ogrsko). — Z „Lovacrinom“ sem dosedaj zelo zadovoljen. To je prvokrat, da zadobivam zaupanje v kako sredstvo zoper izpadanje las. Sam na sebi sem opazoval antiseborrhoeični učinek in sem zapazil, da poganjajo na poprej golih mestih majhni lasje. Jaz ga bom protežiral tudi v svoji domovini. Med. dr. Kazimir Schamet, Lvov. — Ako se vspehi ne izpremene, sem z „Lovacrinom“ zelo zadovoljen. Očisti kožo milo in krepro in pri tem se opazja tudi pomnožena rast las. Prvi učinek sem opazoval sam na sebi in sem bil zelo vesel eklatantnega vspeha. Med. dr. Franc Ernst, Tomasy, Ogrsko. — Vaši želji rad ustrežem in potrjujem, da mi je „Lovacrin“ v slučajih Seborrhoe (tvoritev prhlajev) izvrstno služil, posebno pri začetku izpadanja las. Med. dr. Julius Korn, Klausenburg (Sedmograško).

Medtem, ko je „Lovacrin“ namenjen, da zabranjuje pri starejših osebah prhljaje, izpadanje las in plešo, je važno za vsako mater, da ve, da se nahaja kozmetično sredstvo, katero pripravi njihovim malim ljubljencem divne kite.

Cena veliki steklenici „Lovacrina“, ki zadostuje za več mesecev, 5 K, 3 steklenice 12 K, 6 steklenice 20 K. Pošilja se proti poštnemu povzetju ali takojšnji vpošiljavi denarja po avstrijskem skladišču. M. Feith, Dunaj VII., Mariahilferstrasse Nr. 38. (2272)

Zaloga za Ljubljano:

Anton Kanc, drougerist. — Edvard Mahr, Židovske ulice. — Lekarna „pri zlatem jellenu“.

Godba.

Poučuje se na (2232-3)

violino in kontrabas.

Vpraša se pri Karolu Bitschu, Komenškega ulice št. 36, Ljubljana.

Meblovana (2124-4)

mesečna soba

s posebnim vhomom se takoj odda na Mestnem trgu št. 8, III. nadstr.

Proda se takoj

skoraj nova, v najboljšem stanu se nahajajoča

oprava za špecerjsko prodajalno in nekaj malih sodov

iz hrastovega lesa pod najugodnejšimi cenami.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

(2256-2)

Hrastove in bukovne desčice za sobna tla (Brettelboden)

garantirano suhe ter najboljše kakovosti priporoča po najnižjih cenah

J. Čop, tovarna za parkete v Mostah, pošta Žerovnica (Gorenjsko).

Oskrbi se tudi pokladanje. 2264-2

Čudovita novost!

325 komadov za 1 gl. 95 kr.

Krasna ura z jako lepo verižico, točno idoča, za katero se daje dve letna garancija. Valikolepa Laterna magica s 25 krasnimi podobami. 1 jako fina kravatna igla s simili briljantom, 1 krasen kolijé iz orient-biserov, patentni zaklep, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjati mošnjiček, jako elegantni nastavek za smotke, 1 garnitura ff. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov, 1 ff. žepni nožec, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje v hiši. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštnemu povzetju za 1 gl. 95 kr. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakovo,

poštno predalo 72,

(2268) Ako ne ugaja, se denar vrne.

Suchard MILKA

čokolada iz čiste smetane v tablicah in zvitihi.

Smetane jako bogata mlečna čokolada.

Najnovejše iz svetovnoslavne tovarne za čokolado

PH. SUCHARD. (101)

Fotografčni atelije L. Krema.

Solidna in cena izdelava slik vsake velikosti.

Izložbe: na Sv. Petra cesti, v Prešernovih ulicah in v „Zvezdi“.

Največja zaloga navadnih do najfinejših **otroških vozičkov** in navadne do najfinejše **žime.**

M. Pakič Ljubljana.

Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica na par Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporočja za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakersna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vpošilja.

Klobuke

najnovejše fačone priporočja po najnižji ceni

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg št. 11.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem) 39

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovratne sode

po najnižjih cenah.

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Relchova hiša)

priporočja svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprostejših kakor tudi najfinejših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade pečnicami ali kahlani. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Več se izvé istotam. (2174—2)

Peter Lassnik
Wolfove ulice št. 1.

Doblva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger,
J. Mayr, G. Piccoll. V Kranju:
K. Savnik. (621—25)

Zastopnik za Ljubljano: g. **Jožef Zloder.**

Ant. Rešek, konc. agent
publ. Kolodvorske ulice štey

posestnik vinogradov.

S. Goldschmidt & sein
als ne Gierende Australische

Natančnejša pojasnila daje iz prijaznosti
gospod **Fran Jarc v Medvodah.**

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, im
zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč i
tisoč priznalnih pisem. (2758—75

 Ilustrovani katalog sastonj in poštnine prost

Izborna belo vino . . . liter 40 kr.
" " staro " . . . " 60 "

• • • • • **založena.** • • • • •
Krasni dunajski modeli v bogati izbiri. (2287-1)

== Dunaj, I., Maximilianstrasse 9. ==

(2285)

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo.

Konkurenčne cene!!!

Šivalni stroji po najnižjih cenah.
Biele in v to stroko spadajoča popravila izvršuje dobro in ceno.
Pneumatik gld. 4.50.

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg
 ☎ ☎ šte. 17. ☎ ☎

sobnih tal pod imenom „Rapidol“

trakove, šipke, svileno blago, perilo,
ka roba na debelo in drobno. =====

Cel svet barva z **ITSEM**-om

angleško kristalno barvo.

Edino barvilno sredstvo za domačo rabo, pobarva brez truda s poljubno barvo v malo minutah vsako tkanino, prejo in izgotovljeno obleko.

Priporoča se še posebno ob času žalovanja.

Cena za lonček 70 v. Črna in Tegetthoff modra barva 10 v. več. Vsakemu lončku je priloženo navodilo.

Itsem-čistilo madežev odstrani takoj mast, olje, kotran, vozno mazilo, barvne madeže itd., snazi svetle čevlje, rokavice, pohištvo itd., je brez duha in ne vnetljivo, torej brez nevarnosti! Cena steklenici 60 v.

The „ITSEM“ Household Dye Company London & Bradford.

Generalna agentura in glavno skladišče za Avstro-Ogrsko in Balkan:

Kraus & Co., Dunaj, Millergasse 52, vogal Mariahilferstrasse.

Skladišče v Ljubljani: **Brata EBERL.**

(2012-4)

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, delojubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste restante. (1095-20)

Najboljše črnilo svetá.

Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo **Fernolendt čreveljsko črnilo**; za svetla obutala samo **Fernolendt crème za naravno usnje**. Dobiva se povsodi.

C. kr. priv.

tovarna ustanov. l. 1832 na Dunaji.

Tovarniška zaloga: (1161-19)

Dunaj, l., Schulerstrasse št. 21.

Radl mnogih posnemanj brez vrednosti pazl naj se natančno na moje ime

St. Fernolendt.

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo
sodržujoča mineralna voda

priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.

Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah. (1928-3)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovcu in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preskušene. — Ilustr. (96) vsaki cenilci zasloni (38)

Najfinejši in najboljši čaj svetá

INDRA TEA.

Letošnji pridelek je ravnokar došel. Ponudbe za Avstro-Ogrsko sprejema (1973-10)

INDRA TEA IMPORT COMPANY, ZAGREB.

Za vodstvo svoje

generalne agenture

v Ljubljani išče veliko tuzemsko zavarovalno društvo za življenje v akviziciji in organizaciji zvedenega in izpričanega strokovnjaka.

Društvo je zelo delujoče in tekmujoče. Služba je dobro plačana in trajna. Natančne ponudbe z navedenjem dosedanjega opravila pod „T. 8013“ na Haasenstein & Vogler, Dunaj l. (2236-3)

Za molčečnost se strogo jamči.

Prečast. duhovščini in slav. občinstvu priporočam vljudno svojo **kamnoseško obrt** ter opozarjam, da izvršujem naročila na **nagrobne spomenike**, ker delujem od slej brez posredovalca, za

30% ceneje

kakor vsaka druga tvrdka. V zalogi imam veliko število

spomenikov iz črnega švedskega sianita v raznih oblikah

po zelo nizkih cenah.

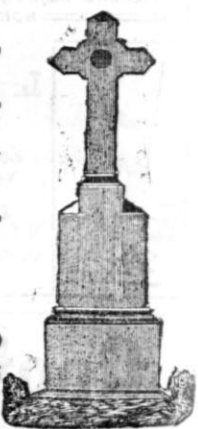
Velespoštovanjem

Ignacij Čamernik

kamnosek (2165-3)

Komenskega ulice 26

Ljubljana.

Jako elegantna
* tlál *

Novo! **Eolin-lak** Novo!
Izborna pleskanje za tlá, stene, pohištvo itd.

Pokrije vsako
prejšnje pleskanje!

Novo! Eolin-lak Novo!

je najboljše samopleskanje za tlál!

Ljubljana: (1929-6)

M. Spreitzer, Stari trg št. 30.

Takoj se posuši!
Brez duha! Sveti se
po enem potegu!

Najbolj bleščeč!
Pokrije najbolje prejšnje
pleskanje!

Razglas.

O oddaji dimnikarskih del v c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani se razpisuje natečaj za leti 1903. in 1904.

Pismene, z 1 krono kolekovane ponudbe, katere morajo biti opremljene s po-
botnico c. kr. blagajne o položitvi 10%, vadija, vpslati je najdalje

do dne 15. oktobra 1902

do 10. ure dopoldne v c. kr. tobačno glavno tovarno v Ljubljani.

Natančnejši pogoji o oddajalnih delih se vpogledajo lahko vsaki dan v uradni pisarni.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani

(2183-3)

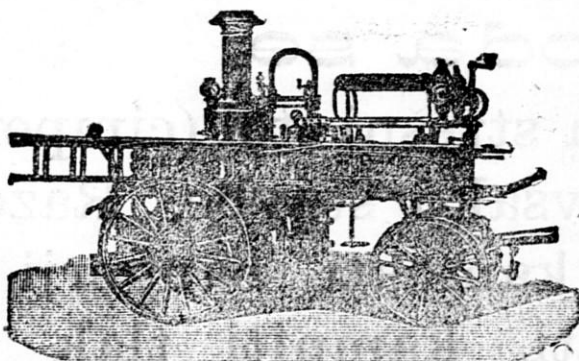
dne 2. septembra 1902.

Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najmočnejše

tovarna za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave, kakor s patentom proti zmrz-
lani, s priredbo, da brizgalnica na
obe strani jemlje in meče
vodo; „univerzalko“, prikladno
za male občine, ista se nosi ali vozi;
parnebrizgalnice, vodonoše,
sekalke vsake vrste, vozove za
polivanje ulic in prevažanje gnojnice
itd., cevi iz posebne tkanine najboljše
vrste; dalje čelade, pase, sekil-
rice, lestve ter sploh vse za ga-
silna društva prikladno orodje, trpežno
in lepo izdelano. **Motor-vozove**
in priprave za acetylen-luč.
Dalje **kmetijsko orodje** vsake
vrste — Gasilna društva, občine in
pošteni kmetovalci-gospodariji plaču-
jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor. (279-17)

Cenike pošiljamo brezplačno in poštne prosto.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

K sezoni

K sezoni

ilustrovan cenik se po-
šilja na zahtevo zasloni.

ilustrovan cenik se po-
šilja na zahtevo zasloni.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste,
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katere izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti vsakemu
najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogo-
brojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naročbe in poprave** točno,
solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(105-38)

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Aug. Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta 13.

Velika zaloga

stekla

porcelana svetilk

zreal itd.

Najnižje cene!!!

Lekarna „pri orlu“

v Ljubljani.

Lastnik M. Mardetschlager, lekarnar in kemik

— priporoča: —

Pristno pripravljeno olje iz kivi-
prilnega okusa in dobro delujoče,
1 stekl. 1 K. „U“, stekl. 70 h. — China
želatna masla, po izpričanem in naj-
boljšem predpisu avst. farmakopoe,
kri čistilno in krepično sredstvo.
Očistilna kroglice, 1 zav. 80 h. — Pa-
tak protiv kašlja, 1 zav. 1 K. — Dunjske
želatne kroglice, 1 stekl. 20 h, 6 stekl.
1 K. — Esenca proti kurjam od 20 h. —
člit, dobro delujoč, po 80 in 40 h. —
Vsa čezrta, kirurške in zdravstvene
potrebice najbolj po ceni. Oddajalec
mnogim bolnišnicam, zdravnikom in
babicam.
**Izdelovanje sodovitec, limo-
naide, sokov itd.**
Skladišče vseh medicin, specialitet in
vseh novih in izpričanih zdravil.
Vse objave stare trdike J. Svoboda
ostanejo v veljavi.

Stari trg
št. 21.

Glavni trg
št. 6.

Pekarija in slasličarna

Jakob Zalaznik

Prodaja moke

In raznovrstnih živil.

Prodaja drv in oglja.

Stari trg št. 32.

Ostanki

za polovico cene

Sukneno blago

za moške obleke

po najugodnejši ceni

priporoča

39

R. Miklauc

Ljubljana, Spitalske ulice št. 5.

ŽIVILA

MAGGI

NAJBOLJŠA SVOJE VRSTE.

Maggi za zabelo
daje juham, bouillonom, primakam, sočivjem itd. presenetljiv, krepak in dober okus.
Malo kapljice zadostja.
Stekleničice od 50 h naprej.

JUHE v tabletah.
Tableta za 2 porčiji 15 h.
Maggi-jeve juhe v tabletah omogočijo hitro samo z vodo izgotoviti krepke in lahko prebavljive juhe.
→ 19 različnih vrst. ←

★ **Konsommé & Bouillon** v tobočjih. ★
1 **Konsommé-tobolee** za 2 porčiji najfinije krepke juhe 20 h.
1 **Bouillon-tobolee** za 2 porčiji krepke juhe 15 h.
Polije se samo z vrelo vodo in brez vsake primesi je gotovo.

Poskušnja prepriča bolje, nego vsaka reklama.

Dobiva se v vseh kolonijalnih, delikatesnih in drogerijskih trgovinah.

(2278)

Originalni
Singer-jevi šivalni stroji
za rodbinsko rabo

in (2021-5)
za vsako stroko fabrikacije.

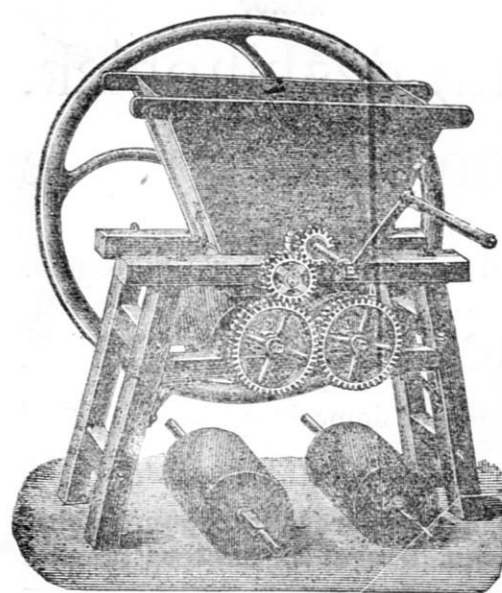
Brezplačen pouk v vseh tehnikah modernega umetnega vezenja. Elektromotori za gonitev šivalnih strojev.

Paris 1900
'GRAND PRIX'.

Singer Co., delniško društvo za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

FERSAN-CACAO je železito, redilno in krepilno sredstvo, ki množi kri in jači živce, ter je jako okusno in lahko prebavljivo. Vprašajte svojega zdravnika.
Glavna zaloga za Kranjsko: (1156-19)
Josip Mayr, lekarna „pri zlatem jelenu“ v Ljubljani.

kdo želite

kupiti najnovejšo stiskalnico (preše) za grozdje in sadje, razdrobilnico, mline za grozdje in sadje s kamenitimi in tudi z železnimi valerji, mlatilnice, gepelne, pajkelne, čistilnice (trijerje), slamoreznice, motorje in sploh vse druge stroje za kmetovalce in rokodele, kakor tudi vso drugo železnino; Marijacejske kotle, bakrene kotle za žganje, šteditnike, peči, fino pozlačene nagrobne križe, okove za okna in vrata, traverse, železniške šine, vedno sveži cement, fino štajersko železo itd., vse to dobite **najboljše in tudi najcenejše** pri

Karol Kavšek-a nasl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga strojev
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Slovenske cenike pošiljava brezplačno in franko! (2143-3)

Prosim, gg. kolesarji, blagovolite čitati!

Vsled proti koncu idoč se sezije namenil sem razprodati svojo zalogo še ostalih koles, znamka „Styria“ in „Helical“ letošnjih modelov, pod lastno ceno. Dana je torej slehernemu najugodnejša prilika, pridobiti si dobro, zanesljivo kolo po nizki ceni.

Isto velja za šivalne stroje in kolesarske potrebščine, kakor tudi za pneumatike.

Priporočam se z velespoštovanjem (114-70)

Fran Čuden

trgovec in urar na Mestnem trgu.

Žrebanje
že v četrtek!

Olomuške razstavne srečke
à 1 krono

Glavni dobitnik

30.000 kron

priloga

J. C. MAYER
v Ljubljani. (1981-16)

Vsi dobitniki se izplačajo dobiteljem v gotovini po odbitku 10%.

Naznanilo.

Vsled odloka kranjske hranilnice se bo peterim eksternistom s Kranjskega pouk na ljubljanskem trgovskem in vzgojevalnem zavodu z učili vred za šolsko l. 1903. brezplačno delil.

Tisti, ki na to reflektirajo ter so dovršili 14. leto, naj svoje prošnje s prilogo rodbinskih izkazov in z dokazom ubožnosti, kakor tudi z izpričevalom o dovršenem tretjem razredu na realki, gimnaziju ali na višji meščanski šoli, v nravnem vedenju s hvalevrednim razredom in najmanj z zadovoljnim vspehom v studiju do najpoznejše 22. septembra semkaj predložijo, da se potem vse vložene prošnje slavnemu ravnateljstvu kranjske hranilnice izročijo k odločbi.

Ljubljana, 15. septembra 1902.

(2249-3)

Ravnateljstvo trgovskega učiteljskega

Arthur Mahr

imetelj zlatega zaslužnega križca s krono.

„North British and Mercantile“
zavarovalno društvo.

Ustanovljeno leta 1809.

Skupno premoženje znaša čez 471 milijonov kron v zlatu. — Premoženje zavarovalnice proti požaru znaša čez 181 milijonov kron v zlatu.

To društvo je v Avstriji najstarejša in najbogatejša zavarovalnica proti požaru, je koncesionirano od vis. ministrstva notranjih del, spada pod avstrijsko sodišče in je smatrati enakim vsaki domači družbi.

Zavaruje se pod najugodnejšimi pogoji vsaka škoda (1890-3)

po požaru in streli

povzročena na poslopih, premičninah in zalogah raznega blaga, kakor tudi na poljskih pridelkih in živini, tudi na paši po streli poškodovani, proti vplačevanju zavarovalnine, kakor je cenejše nima nobeno drugo društvo.

Vsaka škoda se najhitreje ceni in takoj izplača.

Pojasnila dajejo in naročila sprejemajo v vsakem večjem kraju obstoječa zastopstva kakor tudi generalno upravnitvo v Gradcu, Radetzkystrasse 6.

Založena 1847.
Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
v Ljubljani 40

Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporočila po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovejši facone
priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
— urar —
v Ljubljani, Dunajska cesta

priporočila svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budlik in salonskih ur, vse samo dobre do najfinije kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih in stenskih urah so vedno v zalogi.

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod
J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporočila svojo veliko zalogo vsakovrstnih očal, lovskih in potnih daljnogledov ter vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja

monogramov

za zaznavanje perila.

Zaloga

grammophonov

ki igrajo izrečno močno in natančno.

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za jesensko in zimsko sezono

se priporočila trgovina s suknem, platnenim in manufakturnim blagom

HUGO IHL

× × × v Ljubljani × × ×
v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postržba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, kore-
nine itd. tudi po Knelpu, ustne vode in zobni
prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke
za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografske aparate in po-
trebščine, kirurška obvežila vsake vrste,
sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za
tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna
in konjaka. — Zaloga svežih mineral-
nih vod in solij za kopel. 38

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol,
soliter, encjan, kolmož, krmilno apno l. t. d.
Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 3

Alojzij Kraczmér prodaja in izposojevalnica glasovirjev in harmonijev
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6.

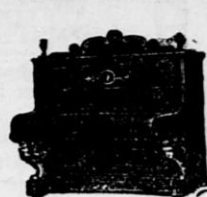

Največja zaloga glasbenega orodja.

Zastop dvorne tvrde bratov Stigl na Dunaju.

Ubiralec glasovirjev v glasbenih zavodih:
„Glasbena Matica“ ter „Filharmonično dru-
štvo“ v Ljubljani.

Lastna delavnica za popraviljanje.

FRANJA MERŠOL * Ljubljana *
Mestni trg 18

priporoča svojo bogato zalogo pričetih in izvršenih ženskih ročnih
izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih vezenin, krojaških potrebščin, ter
raznega drobnega blaga — vse po zelo zmernih cenah.

Monogrami in risarije se v poljubnih bojah in slogih vvezujejo na vsa-
keršno blago. — Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Velika zaloga
toaletnega
blaga

ščetic za zobe,
glavnikov, dišav, miš itd.
iz najbolj renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana, pred škofijo 21.

Stenografa ozir. **stenografijo**

za slovenski in nemški jezik, ki se hoče
priučiti tudi pisanju na pisalnem stroju,
sprejme s 1. oktobrom t. l. 2265-3

odvetnik **dr. Karl Triller**
v Kolodvorskih ulicah, „hôtel Štrukelj“.

Mejnarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umetniška razstava.

Odlikovana na vseh svetovnih razstavah.
Poučno in izobraževalno.

Danes v soboto zaključek krasne
serije:

Slikovita Kranjska.

Od nedelje 21. do 27. septembra:

Prvo velezanimivo potovanje
po Dalmaciji in Primorji.

Novost! in Senzačno!
so ameriški
mutoskopi.

Otvorjeno vsak dan, tudi ob nedeljah
in praznikih, od 9. ure zjutraj do
9. ure zvečer. (2283)

Za trgovino z mešanim blagom na deželi
se išče dobro izvežbano

prodajalko.

Prednost imajo v manufakturi izur-
jene. — Natančneje se izve v upravnistvu
»Slov. Narod«. (2250-3)

Praško domače mazilo

iz lekarne

B. FRAGNER-ja v Pragi

Je staro, najprej v Pragi rabljeno domače
zdravilo, katero ohrani rane čiste in va-
ruje vnetja in bolečine manjša ter hladi.
V puščah a 35 kr. in 25 kr., po pošti 6 kr.
več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gl. 1-58, se pošljejo
4/1 pušice, ali za gl. 1-68 6/2 pušic, ali
za gl. 2-30 6/1 pušic, ali za gl. 2-48 9/2
pušic franco na vse postaje avstro-ogrske
monarhije.

Vsi deli embalaže
imajo zraven sto-
ječo zakonito de-
ponovano varst-
veno znamko.

Glavna zaloga:

B FRAGNER, c. in. kr dvorni dobavitelj
lekarne „pri črnem orlu“
Praga

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske.

V Ljubljani se dobiva pri gospodih lekar-
jih: G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, M. Mar-
a detschlager, J. Mayr. 14-15

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudba na: Ludwig Österreichischer, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (2123-3)

Zakaj ne kupuje več raz-
umna gospodinja na-
vadne sladne —
kave?

Ker za isti denar dobi veliko
tečnejšo in okusnejšo =

Cacao-sladno kavo.

Zahtevajte pri trgovcu, kjer ku-
pujete, samo (2128-3)

Cacao-sladno kavo.

V zavitkih po 10., 20 in
30 helerjev.

Na debelo se dobiva pri Viljumu
Mocsári, Central Verkaufs-Bureau
des I. oesterr. Cacao Malzcaffee-
Fabrik, Dunaj I. Nibelungengasse 3.

Epilepsija. (2135-3)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih
nervoznih boleznih, naj zahteva brošuro o tem.
Dobiva se brezplačno in poštne prosto v
Schwanen-Apotheke, Frankfurt a./M.

Anton Schuster

Ljubljana, Špitalske ulice

vljudno naznanja, da je ravno kar
došla velika izbira

jesenskih novosti
kakor

bluz, deških oblek,
konfekcije za dame

in deklice, različnega

modnega blaga

za dame in gospode, (2164-4)

barhent, platnenega blaga itd.

ter se priporoča mnogobrojnemu
obisku. Uzorci na zahtevo franco.

Jakob Zalaznik
pek in slaščičar
Ljubljana. Stari trg št. 21 Ljubljana.
priporoča svojo udobno urejeno
pekarno in slaščičarno
kjer ima bogato izbero vedno svežega
raznega peciva, slaščic, likerjev in de-
sertnih vin po zmernih cenah.
Za mnogobrojni poset se vljudno priporoča (2211-3)
Jakob Zalaznik, pek in slaščičar
Glavni trg 6. Stari trg 21. Vegove ulice 12.

Poštna hranilnica ček št. 849.086. Telefon št. 135.
Glavna slovenska
hranilnica in posojilnica
registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša v Ljubljani,
sprejema in izplačuje hranilne vloge
obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka in brez odpovedi.
Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.
Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.
(1882-7) **Dr. M. Hudnik, predsednik.**

Najnovejša
in največja izbira
šolskih in pisalnih potrebščin
kakor tudi razne druge tiskovine se dobivajo
po najnižji ceni
v trgovini s papirjem in akcidenčni tiskarni
Karola Tilla. (2212-5)

Za **10 gld.**
mesečnih obrokov dobi vsak
enoletni prostovoljnik
popolnoma po predpisih obleko in oborožbo
v „Angleškem skladišču oblek“
Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.
Podružnica tvrde: F. M. Netschek
podjetje za uniformiranje c. kr. priv. južne železnice.
Uniformiranje gg. c. kr. uradnikov drž. železnice. Oborožba
in ekvipiranje gg. častnikov c. in kr. armade.
Naročila civilnih oblek po meri se izvršé natančno, fino in
najmodernejše na Dunaju.
(2277-2) Z velespoštovanjem **O. Bernatovič.**